

رؤمان

سه عید زه بوکی

لای خویمان

که مال سه عیدی

به یارمەتی وەزارەتی روژنەبیری هەژمی کوردستان چاپ کراوە

رومان

سەعید زەبوکی

لای خوێمان

کەمال سەعدی

پیشکیشہ بہ :

شاسوارانی ٹہ دہ ب و ریبازی کوردایہ تی

* نہ مر عہ رہ بی شہ مؤ

* نہ مر ہہ ژار موکریانی

سه عيد و سه رتهای ناسين

دوای بيست سال و هزيفه شينجا باوكم توانى چند عانه يه كه پيگه وه بنيت و پارچه عهرديكه له دووره وهى شار ، كه كه ره كسى موفتى پي ده لئين بكرتته و به قه رزو نهرز چوار چاوه خانوى پوژه لاتى لى دروست بكات ، تا شهوكاتهش شه و ناوه هر ده كرايه كه نم و جوه مالى شيه و چند كه سانتيكى كه مى لى بو . يه كى بيان په فيقى چا يه چى بو ، پيا ويكى شيكه سووك و قسه خوش و خوئين شيرين و دوغرى بو .

چا يخنه يه كى بچكولاندى له نا و شار هه بو ، هر له تاريخ و پونى به يانى يانه وه دهرده چو تاكو پوژنا و ابون نه ده كه پاوه . شه وانيش مال به مال شيه به سهر ده كرده وه . زور حزي له قسه خوش و گالته و كه پ بو . زيانى شيه له هى لادى ده كرد چونكى شانو كاره با مان نه بو . . . مال كانش هه ريه كه بيان له په ركه يه كسى كه ره كه بوون ، هپى يان له يه كه نزيك نه بوون . سه رجه م كه ره كسى موفتى له مالى شيه و په فيقى چا يه چى و په حمان سه روپ و عه بدول - په حمانى پينه دوو ها جى حوسين و سه عيد زه بوك پيگه ها تبو . سه عيد زه بوك پيا ويكى كه له كه تى ووركه كه وهى چوار شاندى به خوه بو . هه ر بويه ش به سه عيد زه بوك ناوى دهر كردبو ، چونكى هه مو له شى نوين بو .

هه مو شه ويك په فيقى چا يه جى به خوى و فانوسه وه ليمان به ژورور ده كه وه ، سه رته اى قسه كردنى به ناوى سه عيد زه بوك ده ست پى ده كرد . شيه شهوكاته منال بووين ، تازه يه كه م سال به چوو بوومه پولى يه كسى نا وه ندى . شه وه نده يان باسى شه و سه عيد زه بوك له مالى شيه كردبو تا واى لى ها تبو شوينسى كشت نا ويكى له نا و ميشكم پي كردبووه . چى خراب بو لى بيان ده كيتراوه . له فيل و ته له كه بازى و قول برين و دروزنى و ساخته چى ياتى و له خوا نه ترسى و ده ست پيسى و بى وژدانى و هه رچى په وشتى خراب بو كه خوا داينا بيت ده يان دايه پالى . زورم به لاه سه يه بو

که تهنیا دراوسئ بیه که لئی رازی نه بوو ، خو هر اهنگه تک - سهوه
ده مویست شتیکی لئی بزاتم ، به لام باو کم شهونده زوو زوو هملئس
ده ستاندم و زور به ته کلیف بوو بویه جاریک نه بوو به ته هواوی
سهربرده یه کیم بهر کوئ بکهوئ ، ده توتته ده وره کانی یان لسه
ما بهینی خو یان بهرام بهر سعید زه بوکه دابهش کردووو .

ره فیقی چایه چی ده وره تهنیا ناوهینانی شم پیاوه بوو . خو هیشتان
باسی لئوه نه ده کرد که رحمان سهروپئ دهی قوسته وهو چه نند
فریونئیسوی لئی بیستبوو هه موو شهوئیک وه کو بنیشته خوشه
دهی جوی یهوه .

حاجی حوسینیش دوا تهاو بوونی هه موو سهربرده کانی ، که هیچی
نوئ نه ده ما لئی باس بکهن ، سهری خوی ده له قاندو ده ییوت شهیتان
به نه علت پیته له گهل شهویش ا توخوا بهسی بکهن ، یا گونا هه -
کانی کم نه بیته وه . ده لئین شهیتان ، به لام خو شهو م -
نهمره لهویش رهت کردووو ا سعید زه بوکه تیگه لی کورپی شهوانه
گه ره که نه ده بوو . به پوژیش به کاری خوی یهوه خهریکه بسوو .
شه گهر شیشیکی زور گرینگ یان شوینیکی له بن سهر نه بایه شهوا
به لای شهملی گه ره که که دا نه ده هات . بویه هه رکاتیکه به ره وه لای
خه لکی گه ره که که مان به اتبا هه ره له دووره وه نه علتی یان بسوی
ره وان ده کردو ده یان ووته ؛

- یاسا تر ده بیئ شهو جار ه یان چی له ژیر سهر بیته ا شهوهی زور
سهرنجی پاکئنا بووم ، بیئ دهنگی وه ستا عه بدول ره حمانی پینه ده دوز
بوو له ناو شم کورانه دا . وه ستا عه بدول ره حمان پیشتر شاگردی
سه عید زه بوکه بوو ، هه ره له ده میکه وه له لای شهو شیشی پینه ده دوزی و
کلاش دروسته کردنی ده کرد . پیاویکی کپو بیئ دهنگه بوو . که له
کور داده نیشت بهس کوئی ده گرت و هیچ قسهی نه ده کرد . که باسیش
ده هاته سهر باسی سعید زه بوکه په نجهی خوی ده که سته وهو سه ره ری
له گهل ده له قاندو ده ییوت ؛

- من سوچی خۆم بوو ، ده بایه هر له شیشه کانی بزم ناسیبا ۱۱
 ره فیقی چایه پیش له قاقای پیکه نینی ده داو ده یوت ۱
 - خوا خیرت بنووسیت ، خۆ شهگر شه توش نه بایت شیشه ش حالمان
 له ده ست شوم کله که چی یه له تو باشتر نه ده بوو ۱ هر
 هه مو مانی هه راج ده کرد . وای لئ هاتبوو وه کو قه وان هه موو
 شه ویک هه مان تا سو هه مام دووباره ده بوو .

شواره یه کیان خه لکی گه ره که له ناو باخچه که ی شیمه کو بـ
 بوونه وه و باسی شوم دونیا یه یان ده کرد ، سه عید زه بۆک به ژووو
 که وت و پارچه کاغه ژگی سپی و شه سته مپه یه کی مۆر کردنی به
 ده سته وه بوو . هر له دووره وه به پیکه نین ووتی ۱ چتان ده وچ شه و
 پاره ی موختاریشتان له کۆل ده که مه وه ۱ هه موویان واقیان وو پـ
 روویان له یه ک کردو یه سه ر ساسی یه وه به یه کیان ووتی ۱
 شه مه ش ئوینیکی تره ۱۱

وه ره قه که ی له سه ر میز دا ناو پیش هه موو شتیک هاته سه ر باسی
 موختارو پیشه ووی و په یوه ندی به خه لکه وه و سووده کانی بو گه ره که ،
 تا شه کاته نه مه زانی پیناسه ی موختار چی یه ، ده توت به به نا یه
 هر له پیناسه ی موختار وه تا ده کاته بچوکتیرین وه زیفه ی موختاری
 له و کوره دا شه رح کرد . دوا ی شه وه هاته سه ر لایه نی دارایی یه وه
 ووتی ۱

- میله ت هه ژاره و پێویستی به یارمه تی هه یه . شه موختارانـ
 زۆر بئ ویتژدانن ، بو هر کاریک بچیته لایان مۆریکت بو نا که ن
 هه تا نیو دیناری یان پیشه کی نه ده یتنی . تاخر نالین بـ
 نیو دیناره مرۆف رۆژیک ده ژییته .

زیاتر هاته پیشه وه و رووی له ره فیقی چایه چی کردو ووتی ۱ وانی یه
 کا که ره فیق ؟ کئ بیته له شیمه شیشی به موختار نه که ویت به
 ناو نووس کردن بیان دا مه زانندی مناله کا نمان بگره بو وه رگرتنی
 ده فته ری خزمه تی سه ربازن و ژن هینان و مردن نامه و ده ره ینانسی
 وه کاله تی بازرگانی و چوونه ده ره وه ی ولاته و دامه زران له

دا به ره کانی ده ولت و هزاران شتی تر . ده تو وهره شه هم سو
نیودیناری یانه کوبکهره وه بزانه چ سامانیکی زوری لئ پیک دیت .
هم سو یان به یهک دهنگ ووتیان :

— شه دو بیلک راست دهکات .

ره همان سه روپئ ووتی :

— هر شه رو من نیودینارم داووته مام فهتی موختارمان بو

چی به چی کردنی ده فتهری خزمه تی سه ربازی کوره کم .

ره فیقی چایه پیش به پیکه نینه وه ووتی :

شه بو من نالوی یهک تاقه دیناری ره به قم داووته شه

له برسان مردوه ، چی یه شیجازهی دوکانم بو ده رویت .

باوکیشم ووتی :

— بو من نالین ، سال نی یه پیم نه که ویته لای موختارو نیودینارم

لئ وهرنه گرو .

سه عیده ریوی بهم لایه ن گیریه که یف خوش بو ، له خوش یاندا

هر شه بو ، بالی نده گرت و نده فپی ، به پیکه نینه وه ووتی :

— چی ده لنین من شه نیودینارته تان له کول بکه مه وه هه تا هه تا یهش

نه خوتان و نه مناله کانیشتان فلسیکی سوور نده نه موختارو

هم سو کاریکستان وه کو ته لقه ته وار بیت ۱۲

هم سو به یهک دهنگ ووتی یان :

— کئ هیه شهی به لوه ناخوش بیت .

ره فیقی چایه چی سه ری خسته ژیر کووی باوکم و چرپه یه کی کرد .

شه ویش به دوری خوی چرپه یه کی له ژیر کووی ره همان سه روپئ کرد .

وه ستا عه بدول ره حمانی پینه دوزیش ته ما فای هم سو یانی کردو

هیچ شهی نه کرد بهی پیکه نی .

سه عید زه بۆک شه مه که منی پیکه وه له بهر چاری شه وان

به نه چی خوی پلدا هینا و مۆرتیکی گه وره له شه ره وهی وهره ته که

کسه ووتی :

- هیچ مەترسین ، شکی هیچ مەکن ، وا من مۆرم کرد شیوه ش
ناوی خۆی لڤ بیئن و مۆری بکن ، هەر ههفته یه کی تهره و
ده بمه موختاری گه پره که و هه موو شیشیکتان به خۆراییی مه یسه ر
ده بقی . پتیویست ناکات شیوه به دواي موختاردا بگه ریڤن ، من
خۆم هه موو شیواره یه که سەر به مائی هه مووتان داده گرم و هەر
کاریکتان هه بقی بۆتان ده کم . شه گه ر سه فه ریش بکم پیشتر
مۆره که ده ده مه ده ست یه کتیک له شیوه .

وا پیده چوو هه موویان له سه عید زه یۆک پاوترسای بووبن ،
بۆیه که سی یان جورته تی شه وه ی نه ده کرد په نجھی پیوه نی .
په فیقی چا په چی به کالتوه ووتی !

- ده ترسم سه عید حزبیکنان لڤ دروست بکات و سه رمان بکات
به ژیر قناره وه .

په حمان سه روپی ووتی !

- خۆ شتیکی زه حه مه ت نی به ، با یه کتیک بۆمان بخوینیته وه ، بزانیڤ
چی تیا نووسراوه ، شه وجا په نجھی پیوه ده نیڤن .

له من زیاتر که سی خوینده وار له ماله وه نه بوو . بانگی یان
کردم و لیسته که یان دایه دهستم ، منیش ووردو درشت بۆیانم
خوینده وه . بستیکی به قسه ی قه له وو درۆو ده له سه پرکردبۆوه ،
دواي شه ویش کۆمه لیک ناوی له دواي یه که ریڤ کردبوون کوا یا
دانیشته ووی که په کی موختین ، له حه قیقه تا فریان به گه ره که کی
شیوه نه بوو . په فیقی چا په چی رووی له دانیشته وان کردو به
پتیکه نیه وه ووتی !

- من هیچ سه رم له کاری شه سه عیده ده رنا چی . سه ریکی هه یه و
سه د سه ودا . ده ترسم بۆ ردین بچین و سه مئیشی له سه ر دا بنیڤن !
په حمان سه روپی به پتیکه نیه وه ووتی !

- قه ت شه مه له م سه عیده شه مبیغ خواردی نابین ، شه ها ! شه گه ر
ردیڤی له گوو وه رنه دایڤن !

با وکیشم پرووی له وهستا عبدالول پهحمانی پینه دوز کردو ووتی ا

- توندلوی چی وهستا عبدالول پهحمان ؟

وهستا عبدالول پهحمانی پینه دوز ههروهکو جار ان پهنجبه

خسته وه تاو دهسی و ووتی ا

- من پهنجبه خوم کهستوتوه ، توبه ا بهاوینان پانکه به

زستانان سوبه ا شهکر شم سعیده په یامیشی بوبیته خوار

نه به قسه دهکم و نه تخونیشی دهکوم . هیشتان برینسی

کونم ساپیژ نه بووه جا نورهی برینیکی تره .

په فیقی چایه چی پرووی له وهستا عبدالول پهحمانی پینه دوز کردو

به کالته پوی ووت توخوا شهکر بومان نه گپریته وه چون سه عید

فیلی لن کردیت ۱۴

وهستا عبدالول پهحمانی پینه دوز سهری خوی له قاندو ووتی ا

- شهیتان به نه علت بیت . په جای خواته لن دهکم په فیلق

به سی کهو بی برینه وه با چی تر برینم نه کولیته وه .

سعیده ریوی له قسه کانی په فیقی چایه چی قلس بوو . به تووپه یی

ههستا ، وویستی بچیته دهره وه ووتی ا

- مردیت مرئ وهکی بنیخته خوش شم قسه یهت هه ره لسه زاره ،

بوو به عیکایه تی عهنته هه نه برایه وه ، کابرا دهنگ ناکات

تو چیته ۱۴

پهحمان سه روپی و با وکیشم خویان دایه پال په فیقی چایه چی و

به وه سویندو به وه تکا ناخیری وهستا عبدالول پهحمانی پینه دوزی

یان هیئا قسه و کونه کای چه ند ساله یان پوی به با کرد . منیش

گویم قولاخ کردبوو ، زور تامه زرگی سه بردهی شم سعیده بووم .

وهستا عبدالول پهحمانی پینه دوز پرووی له دانیشتون کردو ووتی ا

- بوچی ده مم ده که نه وه ؟ شهی به خوتان له من با شتر نا کسادار

نه بوون که چون له خستهی بردم و به یاره و پوولی من خانوه که

خوی ته واو کرد . منی به دوکان به ستبوه وه و به ناوی پیاوه تی

کوايه مهر له گهډل دهستی خوځی خانوه کمې منیش سر په رښمنی
 دهکات و ښادان و میټانی کریکارو کړینی که ره سته که شیم له گډول
 دهکاتوه . من به چی بزانه ، ثم حرام خوږه له خوا ناترسو و
 خانوه کمې خوځی به که ره سته من بهرز دهکاتوه و پروژانسه
 کریکاره کانیشی له سر من حساب دهکات . گلہی له و ناکم ،
 خه تاي خوځم بوو ، شه گینا کوئ هیه تا کو خانوه کمې ته و او
 ده بیټه سر ټیکی لئ نه دات ؟ که سیشم نه دوزی یوه شو نه بیټه ،
 خانووم له ته نیشتی دروست کردا

ره فیقی پايه چی به بیگه نینه ووتی

— نه دی شیتا بوچ مهر له ته نیشتی ما یه ووه و خانوه که ته نه فروشته ؟
 دیاره له ووه ناترسو په نديکی ترت پی بکات ؟ وه ستا عه بدول —
 په حمانی پینه دوز سری خوځی له قاندو ووتی

— شه که ره ده ستم دهات ، مهر له وکاتای که زانیم خیانه تی لسی
 کردو ووه ، له دراوسئ یه تی به دوور ده که و توه . به لام شاخ
 ده سستی شیوه شکاوه ، شو ده مشره شیوه هموو شتیکی لئ تینکا
 داوم . سر بردهی ثم پیاوه تان کردوته هیکایه تی مه لای مه شمورو
 که سی نه ماوه له م ښار هدا به فروقیل و که له کاتای سه عیدی نه زانیبی .
 بویه مهر کریاریکی ده یه نیمه مهر خانوه کم له بهر سه عید
 عانه یه کی قه لپی پی ناداته .

سه عید زه بوک لوی هاته پیشه ووه ثم لاو شو لای پومه ته کانسی
 وه ستا عه بدول په حمانی پینه دوزی ماچ کردو ده سستی خسته سر
 شانی و ووتی

— گوډ له قسهی ښمانه مکره ، مهر شو ان بوون به ینی من و تو یان
 تیکه دا ، شه گینا فرقی من و تو چی یه ، مهر دوو کمان بـ
 دینیکین ، خو مالمان له گهډل یه که به ش نه کردووه . به شه رفم ،
 به نامووس ثم مووه له پیاوان نه هاتی شه که ره پروژیکه له پروژان
 کیسه جیاییم له گهډل تو کرد بیټه . شه که ره برای خوځم دراوسیم بوا یه

نەر ئىۋەندە كەيغىم پۇي دەھات ، بەپۇي فەرموودەي پىخەمبەرىش
مىراتى دراوسۇق بۇ دراوسۇق دەبىئ شەكەر كەسۈى نەبۇو ، من لىە
تۇ زىاتر كىئ شكا دەبەم ، بەنا شوكرى نالىم برام ھەيىە ،
مامم ، خالم كەسوكارم ھەيە . شىستاش ئىۋەى چوۋ چوۋ ،
باھىچى تر لە دوو چوان نەچىن .

ۋەرەقەكەى ھىئا بەردەمى ۋەستا عبدول رەھمانى پىنەدۆزۇ بىە
پىكەنىنەۋە پۇي ۋوتى !

— شەيتان بە نەعلەت كەو پەنجەيەكى پىۋەننى . دەۋەلدا مادام ۋەى
لئ ھات تۇ دەكەمە جىكرى ختوم و كەردەنىشت ئازاد بىتە ، شەكەر
من لىترە نەبۇوم ھەر لەفلسىكەۋە ھەتا ھەزار دىنار بۇ ختوت
بىتە و ۋەكو ئاۋى ھەيات لىتە ھالال بىتە .

ۋەستا عبدول رەھمانى پىنەدۆزۇ ۋەرەقەكەى بە توورەيى فۇن دايە
شەم لاۋ ۋوتى !

— بەس ئىۋە كىلۋە ما بۇو لەسەرم نئى ۱۱

رەھىقى چايەچى پوۋى لەۋان كىردو ۋوتى !

— بۇ دلى خۇمانى لى پىص بگەين ، ئىۋە نەبۇو كاغەزەكە
خویندرايەۋە ، رەھمانى سەروپىئ پوۋى لە رەھىقە كىردو ۋوتى !

— ئىۋە خەرىكى قەبۇون نىۋەى لاپەرەكەى ھەر نەخوئىندەۋە ختوم
چاۋم لى بۇو .

رەھىقى چايەچى پوۋى تىن كىردم و ۋوتى !

— چارىكى تىرىش كاغەزەكە بخوئىنەۋە ، با ھەموۋيان كوئىان لى
بىتە ، بەس نەكەى ھىچ بەجئ بەئىلى ؟

ئىۋەبۇو ئىۋە چارەيان لە نوکەۋە كاغەزەكەم بۇيان خوئىندەۋە
ھىچم لىئى بەجئ نەھىشت ، تەنانتە ئىۋەى دەشم زانى درۆيە ھەر
بۇيانم خوئىندەۋە . كاغەزەكە بىرىتى بۇو لەسكالا بەكە ناۋنىشانى
تىپايدا پىز كىردبۇو ، گوايا ئىۋانە دانىشتوۋى گەرەكى موفتىن و
داۋا دەكەن گەرەكەكەيان پەيۋەندى بە گەرەكى ئىسكان وجمھورى يەۋە

بېچریتو س سعید بکنه موختاری گهره که . کومه لیک رهوشتی
 باشو زیره کی و راست گویی و پاکوی شم زات هشیان لهناو سکا لاکه
 ریز کردبوو . نهوه ندهم پیکه نین بهم قسانه دهات ، لهتاوان
 هموو لیوی خووم کروشتهوه . شتی وای تیدا نووسی بوو و سر
 بهمش پیکه نینی پی دهات . ناوه ناوش وهستا عبدالول پهحمانی
 پینه دوزم بیر ده کهوتوه بویه هتا تهواوم کرد هیچ شاورم
 لهای شو نهداوه . لهژیره وهی هموو ناوه کانیش ناوی هه ریپینچ
 دانیشتووی گهره که که مانی نووسی بوو .

ره نیقی چایه چی له قای پیکه نینی داو ووتی ا
 - جماعت خو من خوینده واریش نیمه ، بهلام خو شیوش کویتان
 لی بوو ، شم هموو ناوانه سعید لهناو شم سکا لایه دا ریزی
 کردوون کوا خه لکی گهره کن ۱۶

په حمان سه روپی ووتی ا
 - مه گهر سعید بزانیته ا شیمه به هم موومان شش مالین ، شم
 مردوو نمره زیاتر له سد ناوی رییز کردووه ، نازانم مه بهستی
 چی به ؟

سعید زه بۆک له قای پیکه نینی داو ووتی ا
 - دیاره هیشتان منتان نه ناسیوه ۱۶ شه گهر شوها نه بی چون ده مکته
 موختاری گهره که ۱۶

شم سعید زه بۆک زمانی نه وهنده لووسه ، شهیتانته بۆ له خشته
 ده بات . به هه رحال گشتی یانی رازی کردو موری په نجسه
 هموو یانی وه رکرت . ته نیا وهستا عبدالول په حمانی پینه دوز
 نه بیته موره کی نه کرد ووتی ا

- سوینده و خوار دوومه هۆ به هه شتیش له گهل شم سعیده ناچم ۱۱

سه عيد زه بؤك ده بيته موختار

مه موون چهند پوژيكي نه برد ، له سر دهرگاي حوشه كه يان به
 خه قه كي درفت نووسرا بوو ، مائي موختاري كه په كي موفتي سه عيد .
 هور له سو پوژوه كه هوره موختاري كه په كي به لاي شو مالا نه شدا نه هات .
 له سو كي په فليقي چا به چي له گدل خه لكی كه په كه كه مان له مائي شيه
 كه بوونه وه به كي يان سازدا ، ته كه گييري يان بو به سه ركه رده وه
 سه عيد زه بؤك كرده به پيچ قولي به وه پوويان له ماله كه كي كرد .
 دوان له دهرگانان چونه ژوره وه . له ديوه خانه كه دان نيشتن و چا به يان
 بو هات و خورا به وه . ته ماشاي سه عيد يان ده كرده له به كه راده مان .
 سه عيد چا ويلكه به كي سپي ته ندروستي له چا و كرده بوو و كومه لايكه
 وه وه قه سپي و فايلى په نكا و په نكي له به رده م خوي دانا بوو و
 خه ريكي پر كرده وه كا شه زه كان بوو . په فليقي چا به چي پووي له
 سه عيد كرده ووتى :

- كا كه سه عيد نا وړيكيش له لاي شيه بده وه و بزانه بو چي هاتووين ؟
 هيچ خوي تيك نه دا ، به تيلي چاوي به وه له ژيره وه و چا ويلكه كه
 سه ريكي په فليقي كرده ووتى : خير بوو ؟ بو چي هاتووين ؟ په حمان
 سه روي ووتى :

- كه نا زاني بو پيرو زبا بيته هاتووين ، به بونه شو م جه نابتان
 بوون به سه ريكي كه په كه كه مان .
 پيكيه شي و ووتى :

- سوپاستان ده كه م به خير بدين .
 نه وانيش موزمقويان بوو و دووايي به چرپه له گدل به كه دووان .
 په فليقي چا به چي زور بين شهرم و دم شپو قسه له پوو بوو ،
 پووي له سه عيد كرده ووتى :

- شه هور له شيستاوه پشمان تن ده كه م ، شدي ده بين دووايي به كه م

سه عید زه بۆک کاغزه کانی خسته لاوه و لی یان نزیکه که وتوهه ،
به زمانه لو سه وه ووتی !

– نهسته غفیرولا ، شیوه براه و ره ی منن . هر لهو پۆژه ی بوومه ته
موختاری که ره که شهوو پۆژ باینم نی یه ، هر خه ریکی پیکه خستنی
کاروباری که ره کم . شهوا ده بیین فایلم بۆ هه مووتان کردۆته وه .
هه ندیکه شان کانی هه لته نکاندو به شیخه شیحه وه ووتی !

– تا ئیستا بایه خ بهم که ره که ی شیخه نه درابوو ، هر بۆیه شه
نه تاوو نه کاره بای بۆ نه هاتوه و زستانانیش پیاو چلۆکیک
ده که ویته ناو قووو چلپا و به لام خوا یاریت هر له به یانی
زووتر نی یه شه کارانه گشتی مه یسه ده کم .

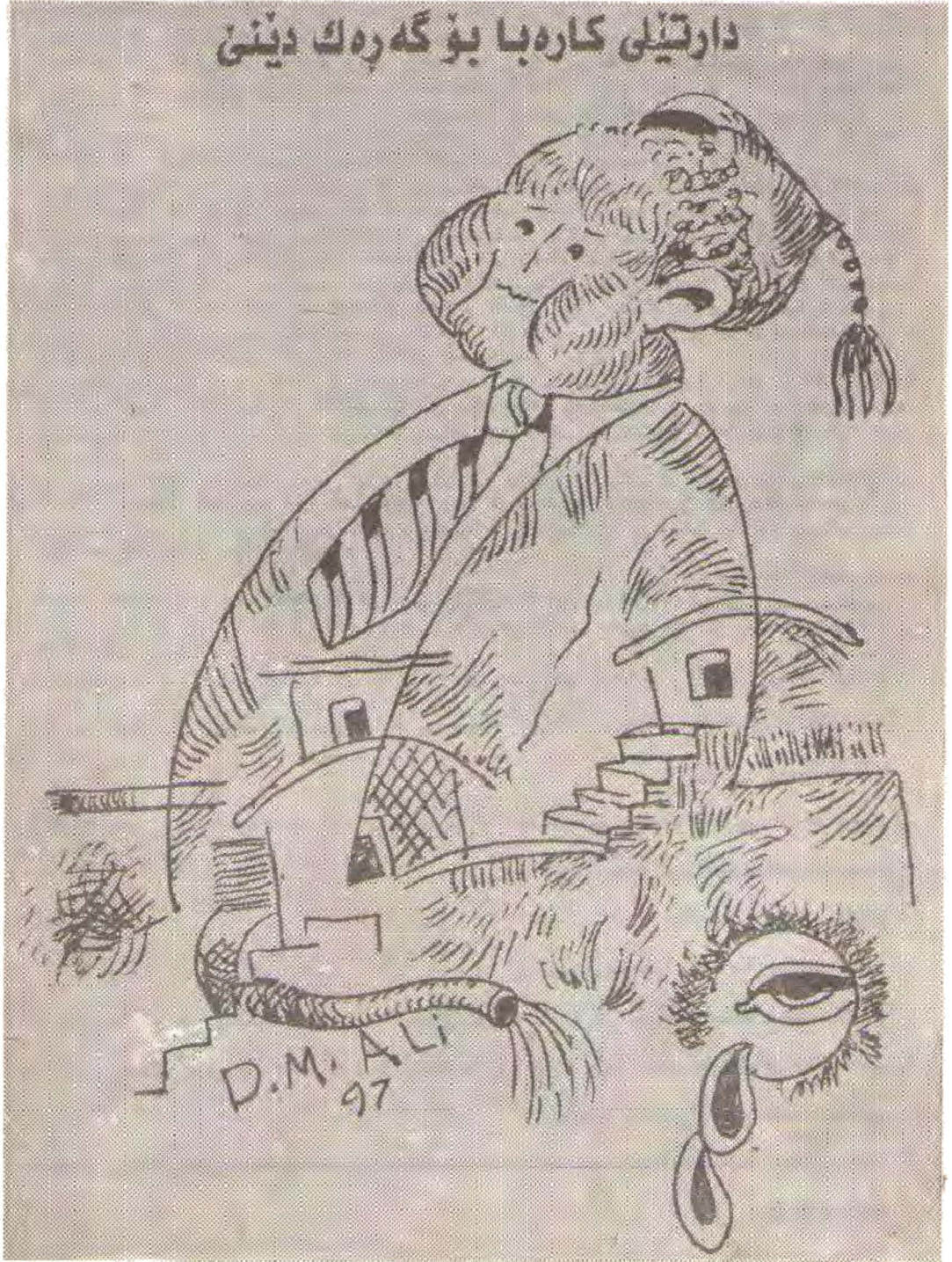
بهم قسه قه له وانه گشتی یانی ته ریکه کردنه وه . پوو یان له یه که
کردو ووتیان !

– شه شه دو بیلا خرا پی تی که یشت بووین ! دیاره ده یه ون که ره که که مان
بکاته که ره که به راستی .

شه شه وه یان به گفتوگۆ کردنی پۆژه کانی سه عیده ویه یسه وه
به سه ر بهرد .

سە عىد زەبۇك

دارتېلى كارەبا بۇ گەرەك دىنى

چهند پوڙيڪي نه برد ، دايه رهي كاره با دارتيلي كاره باي لسه
 سهرتا پاي گهړه كه كه مان فريډ دا و ناوه ناوه به درتيزايي شه قامه كان
 كريكار به خاكه ناس و قازمه وه خهريكسي كوښيني شوسته كان بـوون .
 ديسان وه كو چاران خلكي گهړه ك كوښونه وه و كهوتنه ستايشـسي
 سعيد زه بوك . هه ريه كه ي به چورتيك به شان و بالي هه لده دا ، گوايا
 وورده وورده دق قسه كان ي و په يمان و پرږږه كان ي بيښه دي . به لام
 وه ستا عهيدول په حمان ي بيښه دوز هر هر سهر خوي ده له قاندو ده يوته ؛
 - شم ماسته موييكي تيا به ا سعيد شهوكه سه ني په ده ست له كار ي
 خوي هه لگرږ و به دوواي شيشو كار ي گهړه ك بكه وپيته . وا خوا
 نه پيجرا وه ته وه . له دوواي كهر ي توپي ده گهړي تا ناله كه ي لسـي
 بكا ته وه . جا چون خيري لږ ده بيښه رپيته . كه ي توز له قورږ دا بلند
 ده بي ۱۶ شهوه بو ههفته يه ك ده چي ، وازي له دوكانه كه ي خـسوي
 ميټا وه و كه سه نازانق به دوواي چي ده گهړي .

په نيق ي چا به چيش ووتى ا

- له لاي خوا دوور ني به چا كه بوو بيته وه و گورا بيته . بوئا هه زار
 كو بنا چو يه ك توبه .

خا جي حوسپن به ده نكيكي به رز ووتى ا

- شهيتان به نه علت بيته . شم شيليمه و توبه يان نه ووتوه .
 شه مان له قسانه دا بوون ، سعيد زه بوك هاته لايان و ليسته يه كي
 گه وره ي خسته به رده م و ووتى ا

- شيشيكي چونم كردوه ۱۶

همو به يه ك دهنگ ووتى يان ا

- تازه باسمان ده كردي ، شه شه دويلا شه مه يان شيش ته واوه .

شه كر مانگ هه لبي خه وجه به شه نكوست ني به .

قه لمه كه ي له سر با خه لي ده زه يان و دايه ده ستم و ووتى ا

- کوپي خۆم يەكى دەدیناری یان لی بستینه و له بهرامبەر ناو

یان شیشارهتی بۆ بده ؟

له جۆی خۆیان چه په سان ، به سهر سوپمانه وه ووتی یان ؟

- شه م ده دیناره چی به سه عید 1۴

ووتی ؟

- نهی نابینن کریکارم له سهر شه رکی خۆم بۆ چه قاندنی دارتیله کان

گرتوه ؟

هه ندیک خۆیان هینا و برد ، به لام هیچ سوودی نه بوو شه مری خوا

په زای هه قه . به ده دینار له دهستی بۆ کاره بایی پرکاری یان بیته

خرابه نی به . دهستی یان برده وه با خه ل و به کی ده دیناری به کی

مۆری یان ویترکرد .

چه ند پۆژیک به سهر چوو ، که سه بهای دارتیله کاندانه سات و

تۆرته کانیس هه روا مانه وه و منالان یاری یان له نا و ده کرد .

پۆژیک باو کم هه ر له سهر پرکاری خۆی به وه ، سه ریکی به دایه ره ی

کاره بیا دا گرتبوو و خۆی که یان دبووه لای جه نایی به پرته وه به سهر و

پۆی ووتبوو ؟

- تۆرته کانتان به شیمه لقی داو به م سهری مانگه بۆ پاره و پوولتان

هیشتهینه وه . که چی دارتیله کان هه ر له جۆی خۆیان که وتوو و که سه

نه سات به لایانه وه .

به پرته وه به له قسه کانی باو کم سهری ده تکریمی و ده لقی ؟

- چۆن شتی وا بووه ، من به دهستی خۆم پاره م له میزانی یه سه ی

دایه ره که مان بۆ کریکاره کان سه رف کردوووه .

هه ر شه و پۆژه ، باو کم به توو پریمی هاته وه مائی و له پرکان

چاوی عه ردی نه ده دیت ، به قه لقی بدا با شقی ده برد ، له و سهری

زۆرره که به خیرایی ده چوووه شه سهری تری و لیوه کانی خۆی

به قینه وه ده کروشته وه و له به رده م خۆی دا ده یووت ؟

- شه سه که با به چاوی به هیچ نیترنایی نه وه تا کریکاری له سهر

حسیبی دایه ره ی کاره بیا گرتوووه و پاره که ش به شیمه ده دا . به ده م

قسه كز دندهوه چووه دهری و ووتی:

- هر شیستا تیر شهقی دهکم و شیمه شم قورمسا

غمان کردوته موختاری گه ره که ههتا یارمه تیمان

بدات نه که شو پسا ره و پولهی ههشمانه به فیل

و فیر له باخلمان دهریئی .

شم قصانه لهای سعید زه بۆک بای دئی ، خۆی له ههزار شاو

داوه قاچی ته پرته بووه !!

همموی سه عاتیقی نه برد ، باو کم له گهل سعید زه بۆک به به که وه

به پیکه نین هاتنه ژووره وه و له سه ره وهی ژووره که داینا . دوا ی

شویش په حمان سه روپۆ و حاجی حوسین و په فیقی چایه چیش هاتنه

ژووره وه .

بئی شه وهی سه عید داوا ی پارهیان لۆ بکاته . دهستی یان بو

باخلی یان برده وه و به کی ههشت دیناری که شی یان دهرهینا و

له دهستی سه عیدیان کرد .

که ره له کوی که وتی به و کونده له کوی دراوه !! که باو کم چووه

دهر وه دلم له سه دو بیست لۆی ده دا و چاره روپی شه و به سوم

دهنگ له کولان بهرز بیته وه و سه عید و باو کم تیکه بنالین و

پاره ی خۆی و خه لکی گه ره کی پی قا بکاته وه . که چی شه و چاره

به دهستی خۆی رایکیشا ژووره وه و خۆیان بۆی تالان کرده بو

ردین چوو سه ئیشی له سه ر دانا .

دیسان وه کو جاری پی شو به که به که که وتنه ستایشی و ده یانوت !

- شه کهر تو نه بیت نا وه که مان نا بیته . شه ویش خۆی گران کرد بو و

ده ییوت !

- چۆن کاره بایه که م بو هینان شه و هاش نا وه که تان بو دینم .

ناو بؤ گه رهك دینئ

دوای شهوی خه لکی گه رهك په کی ههشت دیناری تریشی یان
دا سعید زه بؤک بؤ کرئی قورت لیدان و هیئانی ئاوه که بؤ
گه رهك . هه موو پوژیکه چاوه روان بوون ، پئ یه کی یان له مال شهوه
بوو ، پئ یه کی تری یان له لای سعید بوو . له هیئانی ئاوی یان
ده پرسی . شهو چاره شی یان وه کو چاری پیشوو به بیئ شهوه ی بزاسن
چی تیا نووسراوه ، مه زبه ته که یان بؤی مورکردبوو .

له مه سه له ی کاره بایه که باو کم دهرسی وه رگرتبوو ، سیقه ی به سعید
نه ما بوو که شیشه که به ته واری و بئ فروفیل ده کات بویه ههر زوو
خوی که یانده دایه ره ی ئاوو له سو راخی مه زبه ته که ی پرسی یه وه و
مه سه له ی ههشت دیناره که شی له لیپرسراوی ئاو پرسی بوو . قهت
سعید نه بووه قهه ی راسته ده رچیت . لیپرسراوی ئاو به باو کم ی
ووتبوو له ههر قهه ی نیمه شهو ههشت دیناره ی له ئیوه وه رگرتوووه ،
چونکی پارهمان نی یه کریکارتان بؤ بگرین . ئیوه ش خوتان
له ناو مه زبه ته که ئا ماده یی خوتان پیضان دابوو .

دوای چهند پوژیکه ده سه ته کرا به عارد هه لکولین و بؤی یان
به ناو بلاوکرده وه .

خه لکی گه رهك که یفه ساز بوون ، شهو پوژه ناو ههر ئاوی سعید
بوو . کئ موختاری وای له گه ره که که یدا هه یه نیمه نه بیته ؟ شه گه ر
شه و نه بوا یه ئیستاش ده با ههر یا لیلی بلین ۱۱

عارده که یان هه تا به رده رگای مالی سعید هه لکولئ و بؤی یان
تیا بلاوکرده وه . له ویوه ش ریزه به لوعه یه کی یان توی خهت و لیوی
که یان .

خه لکی گه رهك سه رسام بوون . ده توت مالی سعید بؤته مزگه وت
به سا ریزه ئاوده سه ته خا نه یه کی نو قوستان بوو .
شه هه ش ئوینیکی تری شه قورمساغه . دیسان باو کم یاغر یاغر

رؤیشتوه دایه‌ره‌ی ناوو له‌م باره‌یه‌وه لێ یانی پرسى • پێ یان
ووتبوو ئیوه خۆتان واتان داوا کردووه و سووچی ئیمه‌ی تیانى یه •
بۆ زیاتر دُنیا بيش مه‌زبه‌ته‌که‌یان بيشان دا بوو •

هەرچەندە ئەم سەعیدە ، کابرایەکی ساختەچی وەکی خـۆی
نەبوو لەقۆل بپڕی و تەلەمەبازی و درۆزنی دا هاوتای نەبوو بەلام
خۆ توانی لە ماوەیەکی زۆر کەم گەرەمەمان ئاوەدان بکاتەووە
ئاوو کارەباو شەقامی قیپتاوی بۆ رابکێشیت .

بۆیە زۆرکەس لەجیاتى گەرەکی موفتى دەیان ووت سەعیداو ۱۱
سەعید زەبۆکە گەزانی گەرەمە بەهۆ زۆری دەپواتە و هەتا
دیت دانیشتوانى زیاد دەبیت و ئیشو کاریشیان لەبن نایستە
بۆیە لەپەیمانەکی پەشیمان بۆووە دەستوورێکی بۆ راپەراندەنى
کارەکانى و وەرگرتنى پاره لەخەلکی گەرەمە دانا ، لیستەیهکی
لە دیووخانەکی هەلواسى و تیایدا نرخى بۆ هەر جۆرە کاریکە
دانا بوو ، بەپێى جۆرى کارەکو گرنکی و بئى بایهخى ، پارهیهکی
یهکجار زۆرى لەو کەسانە وەردهگرت کە دارای ئیجازەى هیئەت
ناردنە دەرەوهی کەل و پەل و کرپین و فرۆتنى قوماشو وەکالەتى
فرۆتنى بییسی کۆلاو سیفن ئەپ و توراوپی یان دەکرد . ئەو
کەسەى ژنیشى بمینا بایه دەبوایە قوتویەکی چوکلێتی لەگەڵ دوو
دینار بۆ بیاتە مالهۆه ئەوجا مۆرى بۆ لى دەدا ، تەنیا ئەو
مەعامەلەى کە نرخەکی نەگۆرابوو و هەرۆه کو خۆی ما بـۆووە
دەرەئێنانى شەهادەى مردن و لەدایکە بوون بوو .

هەزار خوزگە بەگفن دز ۱۱ خۆ موختاری گەلێن بت ناسیباو نەت
ناسیباو هەرچی ئیشکیشت هەبوایە هەر نیودینارەکی لـ
وەردهگرتى .

خەلکی گەرەمە پرقەو کینەیان گەیشتە سەر لیوان و وەکو بۆرکان
بەرپوویدا ئەقینەووە دەنگى نارهزایی یان دژی بەرز کـردەووە
لـوى نەگەرپان هەتا لەموختارەتى یان خستە .

چون من و سه عيد عهردمان به يه كه وه كړي!

كه كهوره بووم و ژنم هيتا، زور ههزم ده كرد له ژيانسـ
سه عيد زه بژك بگم و له نزيكه وه بيناسم . دواى لى كه وتنى له
موختاريتى ، خووى لى دا يه خانوو دروست كردن و هر خهريكى
خانوو كردن بوو بڼو فروشتنه وه . زور بهى عهرده به تالـه كانسـ
كه په كهه مانى كړي يه وه و كردنى به خانوو و به پاره يه كسى باش
فروشتنى يه وه . مروغه هه تا خانويك ده كات بېرېره پشـتى له گـل
ده چه ميتـه وه كه چى شو له لى وه كو تا و خوار دنده وه و هـا بوـه به لى
كه مى سالى دووسـئ خانووى ته واو ده كـردو ده يـفـروـشـتـه وه .
شـوه نـدى خانـو له كه په كى موفـتى دروست كـرد بوو هـتا واى ليـه ات
ناوه شـسلى يه كى بزر كـردو به سه عيد او ناوبانگى ده ركـرد .
له بهر شو عهردى به تالـ به بهر ده ستى كه س نـده كه وت . وه كو
خـدرى زينـده له سر هـموو عهردى كى به تالـ حـازر بوـه بڼـ سـر
هر عهردى كى به تالـ بچوبـاى ده يـانـوتـه مى سه عيدـه شو كـرپـويه تى .
زور جارـان به خـاوه نه كه يـان باوه رنـده كـردو ده يـانـوتـه عهردى سه عيدـه ،
قـور به سـرى شو كه سـى عهردى له كه په كى موفـتى بوا يـه و له بهر
بڼـ چاره يى بى ويـستا بـيـفـروـشـتـه وه ! خـو بـلـى مردار ده كـردـه وه و
هـتا شو نهى كـرپـبا كه س خـاوه نه كهى نـدـوزى يـه وه . هر هـيچ
نه با پـژـتى يه كه دوو جارـان به سـرى ده كـردـه وه و به پـانـسـى و
درىـتى يه كهى ده هـات و ده چـو و به فـوتـه و قايش فـوتـه دى پـيـوا ،
كوايه مى خـويه تى و ده يـه و بـيـكا ته خانـوه شـم خـه لكـه شـ شو نه
دلسافـو ساويلـكه و بڼـ غـل و غـشـو خوش باوه رنـ به هـموو شـتـيكـه
باوه رـده كـن . منيش له بهر دووشـتـه ده مهـويـست له كه په كى موفـتى
خانـو بگـم ، له بهر نزيكى مـالى باوكـم و زياـتر نـاسـيـنى
سه عيد زه بژك .

ماوه يه كى زور كه پام و سوپام هـيچ عهردم به ده ست نه كه وت
كه بـيـكـرم . هر عهردى كـم ده ديتـه وه ده يـانـوتـه مى سه عيد زه بژكـه .

هەرچەندی بېرم لئ دەکرده وه ، نه ده چوه شەقلم شەم سه عیده
 پارهی کرینی شو هه موو عهردانهی هه بوو بیته . بۆیه زیاتر له
 جاران ئومیدم پهیدا ده کردو به سه ر هه موو یاندا ده سو را مه وه .
 چەند جارێک به سه عیدم ووت شەکر عهردێکی به تال له گه ره که که
 خۆمان شک ببات پێم بلێ هه تا به ته نیا یان به یه که وه بیکرین و
 بیکهینه خانوه به لام هه موو جارێک دهی ووت هیچ خۆت مان دوو
 مکه و لی ره مکه پێ ، لی ره هیچ عهردێک بۆ فرۆشتن نه ما وه ،
 شەکر هه بوایه له میژبوو من ده مگه ری .

مه گه ر بلێ خوا به حقه پێی بروابکم ده نا هیچ ، سا لیکه بوو
 به ده وره ی پارچه عهردێکی پشت مالی باو کم ده خولا وه ، پوژی ده سه -
 یه که خه لکی گه ره کی ده هی نا سه رو مشا وه ره ی ده کردن که چ جـو ره
 نه خشه یه کی بۆ باشه . له هه موو خه لکی گه ره کی و له منیش هه روا بوو
 که شه میشی کرپوه و ده یه وی بیکاته خانوه . که چی به م دووایی یه
 یه کیکی تر خانووی له سه ر بهرز کرده وه ، که لیم پرسی ووتی
 سا لیکه زیاتر بوو شه م عهرده م هه را چ کردبوو ، که سا عانه یه کی
 پێ نه دا نا چار بووم وازی لئ به تینم و بۆخۆم بیکه مه خانوو .
 منیش لیم پرسی ، شه ی شه م عاره ه ی سه عید نه بوو ؟

ناهیکی درتێژی هه لکیشا و به خه مه وه ووتی!

- شه ی هه ر شه و نا په سه نه نه بوو کرپا ره کانی فریودا و پشـتی
 منیشی شکاند .

به یکه نینه وه پیم ووت!

- نا زانی مه به ستی چی بوو ؟

ووتی!

- چۆن نا زانم ، چەند جارێک ها ته لام و نه رخێکی زۆر که مـ
 پێی دا و ده یویسته به خورایی له ده ستم ده ربینۆ منیش به و نه رخه
 پیم نه فرۆشت . نه شم زانی لیم مر دار ده کاته وه و خۆی ده کاته
 خا وه نی هه تا که سا لۆی نزیک نه که ویته وه .

رۆژیک دەمی تیوه پۆ بوو لەدایەرە دەهاتمەوه و سه عید
 زه بۆکم له سه ه پارچه عهردیک له نزیك مائی باوکه وه بینسی
 له گه ل پیاوئیک عه ره ب پاوه ستا بوو قسهی ده کرده ههنگا وه کانم
 بچوک کردنه وه و کویم قولاخ دا ، لئ یان نزیك که وتمه وه و بیه
 بیا نووی سلاو کردن سه رنجی قسه و ئیشاره تی دهستی یانم ده دا ، دیار
 بوو ئیشاره تی بۆ شه و عه رده ده دا که له سه ری پاوه ستا بوون و ده شی
 ووت ا پرو به ره که ی زۆر که وره یه به هه موو که سی نا کێردو و خه لک
 هه ژاره و مه تری بیست دینا ریشی به دم خۆشه .

که دوور که وتمه وه پاوه ستام و سه یرم کردن هه تا له یه که جیا بوونه وه .
 شه و جا قا چیکم کرده دووان و وه کو مامز خۆم که یانده پیا وه
 عه ره به که ، مائی له نزیك عه رده به تاله که بوو ، خۆی پیا کرده
 ژووره وه ، منیش دوا ی شه به پا و قوچانیک که یشته چۆ ، هه ندیک
 خۆم خافلاند ، دوا ی تۆزیک له ده رگام دا ، پیا وه که هاته ده ره وه و
 ووتی :

- چیت ده وی ؟

ووتم :

- وه کو زانی بیتم تۆ عه ردت هه یه بۆ فرۆشتن . ووتی :

- به لئ شه و عه رده ی تۆزیک پێش ئیستا له گه ل سه عید له سه ری

وه ستا بووین و تۆش سلاوت لئ کردین هی منه و ده یفرۆشم .

ووتم :

- من کریانم به چهنی ده ده ی ؟

ووتی :

- تا ئیستا سه عید هه ژده دینا ری پێ دا وه نهم دا وه تی ، تو مه تری

بیست دینا رم به ده رنج و موباره کت یی .

سائیک زیاتر بوو به دووا ی پارچه عه ردیک شه و هادا ده گه رام ،

شهم سه رو شه و سه ری که په که که مانم کرد له سی دینا ر که مه تتر

که سی عه ردی پێ نیشان نه ده دام . که کویم له بیست دینا ر بوو

لهخۆشی یاندا شاگهشکه بووم ، ههزار دینارم لایوو بهبـیـئـی
سۆ و دوو دامهدهستی و ووتم !

— شهم ههزار دیناره پیشهکی و شهوهی تریشته دووایی بۆ دینم .
پارهکهی وهرگرت و ووتی !

— خیری لۆ ببینی .
شهوهی راستی بێت ، عهردهکه شهشسههده مهتر بوو ، منیش پارهی
شهوهندهم لهتوانادا نهبوو بۆیه بیرم لهوه کردهوه کهخۆم
بکهیهنمه لای سعید زه بۆک و بیکه مه شریکی خۆم .
چومم لای و به پیکه نینهوه پیم ووت !

— زۆر له میژوه عهردائی عهردیکم لهو که ره کهی خۆمان بهلام دهستم
ناکهوئ ، شهی تو ؟
ووتی !

— کووا عهرد لیڤه دهست ده کهوئ ؟ شهی نابینی منیش شه وو پوژ
پاوهستانم نی به و ده سو پیمهوه که چی ههتا شێستا بسته عهردیکم
نه دۆزیوه شهوه .
ووتم !

— ده لۆی چی شه کهر من پارچه عهردیکم لهو نزیکانه کریبییت و
بهشی تۆشی لۆ بدهم ؟
چاوی زه قه بۆوه و ده می بستیک بهش بۆوه ، تووکی سهری وه کو
قامیش بۆ ئاسمان بهرز بۆوه ، زیاتر هاته پیشهوه و ووتی !

— چی ؟ عهردت لهو که ره کهی خۆمان کریوه ؟
ووتم !

— به لۆ !
ووتی !

— پوو به ره کهی چهنده ؟
ووتم !

قه قه سههه مایتری رێکه ؟

مەر ئەمەندەم ووت ، بەھەردوو چەپەلۆك كەيشاى بەسەرى خۆى دا و
ووتى !

- قوپم بەسەر ، ناكات عەردەكەى لەمەر عەبدول ستار بېتە ۱؟
ووتم !

- بەلئى خۆيتەى ، چۇنت زانى ؟
دەمى تىكە ئالا ، نەيزانى چىلۇن وەلام بەداتەو ووتى !
- مەترى بەچەندە حەسبە كرد ؟
ووتم !

- بىستە دىنار .

ھەردوو دەستى كەيشا بە شەژنۆى خۆى دا و بەدەنگىكى بەرزەو ووتى ؛
- تىكتە دا ! پارەبەكەى زۆرت پۆى داو . شەو بەند پۆژە مەن
لەبن سەرى دەخۆينم كەبە ھەژدە دىنار لەبن دەستى دەربەينم
بەلام تۆ شەم دوو دىنارەت لەخۆرايى بۆى زياد كرد !
ووتم !

- قەسە ھەزارەو دووانى بەكارە ، مەن نامەوئى وەكو تۆ ھەر بۆخۆم
بۆيم ، قەيناكات بەشى تۆشى لئ دەدەم . ئىستە نىوہەيىتە
دەوئىتەوہ يان نا .
تۆزىكە تىكە چەو ، دەستەكانى كرتەم و بەرەو ژوورەوہى كشاندم .
ووتى !

- ئەى چىلۇن نامەوئى ، زۆر سوپاسىشتە دەكەم ، ئەكەر شەو عەردەم
لەدەستە بچۆ لەسەر سا جى عەلى دەمئىنمەوہ .
ھەر پۆ شۆوارە بەيەكەوہ چووينەلەى عەبدول ستار و باقى پارەكەمان
دا پۆى .

لەپۆتى ھاتنەوہ زۆر ستايشى لىخۆى كردو ووتى !

- خوا دەزانئى بەقەد ھەموو مەنالەكانم خۆشم دەوئى ، مەن بۆ
قازانچ و بەرژەوہەندى تۆ شەم عەردەم لئ شاردىتەوہ ، زانىم
خۆت پۆ ناگىرئ و نرەكەى بەرز دەكەيتەوہ . ويستم بەھەژدە
دىنارەكە لەبن دەستى دەربەينم و بەتەمە شەرىكى خۆم لەنىوہى .

ووېستی قېلم ئى بکات

مالمان زور له مالتى زه بژکوه دوورنه بوو . له گه په کى با داوه
بووین . پوژى پاشتر که عه رده که مان به يه که وه کړى ، به يانى زوو ،
هېشتان ناسمان هر تاريخه و پون بوو ، تازه ده ميک بوو مه لای
به يانى بانگى دابوو ، به کيک له ده رگای دا . خوم زور خوش بوو ،
هه نديک خوم هينا و برد . ويستم هه ستمه وه ، خو چا وه کانسى
به رنه دام و خه و تمه وه . شه و جار ه يان به تووندى له ده رگا درايه وه و
به ده ننگيکى به رز به نا وه که م بانگى کردم و ووتى!

— ده رگا که بکه وه ، خومانين ، شيشيکى به په له م پيته . شه يان م
به نه علت کرد ، له خه و هه ستم دم و چاوم شوسته و ده رگای
هه وشه م کرده وه . بينيم سه عید زه بژکه . کيسه يه کى نايلونی پي
له پارهى به ده سته وه بوو ، دايه ده ستم و به تنگه نه نه سى و هه ناسه
سوارى يه وه ووتى!

— شه سه ک باجه ناره سته دروى له گه ل کردين و له فرؤشستنى
عه رده که ي په شيمان بوته وه ، شه وش پاره که ي تو ، به لام ه يچ
خمت نه بئ شه عه رده نا عه رديکى تر ا پارهى خومان ده ده ين و
مه لا له مزگوت ده رده که ين .

سه رى خوم له قاندو پيکه نينم به قه کانسى ده مات ، وام ده زانسى
کويزم بو ده بژيوى . واده زانسى نيچيريکى نه زان و نه فامى به ر
ده ست که وتوره . نازانسى من ده زانم چند مووى به سه ره وه
هه يه و شه قه سپه ي شه ده يخوا نا وکه که ي له باخه لى من دايه ا
مه که ر هر له مالتى يه وه شاره زانى فرؤفيله کانسى نه بوو بم . بو يه
به که ر زانيم شه ماسه کوريسيتکى تيدا يه . پاره که م فرؤ داوه
ده ستى و ووتى !

— من عه ردم له تو نه کړيوه هه تا پاره که م به ده يته وه ، من عه ردم
له عه بدول ستار کړيوه و پارم داوه ته ده ستى شه هه تا شه و

نه بېنم هېچ نالیم . هر چه ندى خوځى هينا و برد ، ويستی رازيم
 بکات بهلام بچ سوود بوو . لهخه مان خه و نه چووه چاوه کانم ،
 له کهل دهرهاتنى رږژ خوم کوږى و بچى نان خواردن چوومه دهرڼو
 به خيراىي خوم گه باندېه مالى عه بدول ستارى خاوهن عهردو کله يى
 په شيمان بوونه وه که ييم لوى کرد . پياوه وه ختا بوو دللى
 بېورپته وه له قسه کانم سهرى سوږما بوو . نهى ده زانى شاده به
 قسه ي کام لمان بېنى ا ووتى :

- شهيتان به نه علت بېته ، تو چى ده لوى و سه عيد چى ده لوى ۱۴
 شه مشه و سه عيدو ژنه کهى هاتنه مالمان و ووتى يان گوايا شوو
 ژنه کهت له سهر کرپنى عه رده کهى من ليکتان بوته ده مه قالى ،
 ژنه کهت ووتو ويه تى عهردمان له من نزیکانه ناوځ تو ش ووتو ته ،
 قسه يه که و کردوومه لوى په شيمان نابمه وه و سچ به سچ ته لاقيشته
 فرځ داوه که پار کهت له من هر که رپته وه . گوايا سه عيدو ژنه که شى
 ووتو يانېه ، شيمه ناو بږيمان کردون و له سهر نه وه رږيک
 که ووتو يانېه که خومان به شه عه رده کهى نه ویش هه لېگرينه وه هه تا
 سوينده کهى لى نه که وپته .

که شهى ووت عه جايه يم پڼ هات ، چوڼ شه جگ سزه
 شتى وای بږ رږيک خستوومه . سوږندم بږى خوارد که شه مشه و نه
 سه عيدو نه ژنه که شيم نه ديتووه . من و ژنه که شم هېچ ده مه قاليهان
 نه بووه و په شيمانيش نه بوومه ته وه . شيمه له قسانه دا بووين و
 سه عيد زه بږک وه کو له عه يې خوځى گه يشتبږ به پږيکه نين هات لمان .
 عه بدول ستارى خاوهن عه رديش چهنکه تفليکى تڅ کرت و به ده نکيکى
 که وره ووتى :

- مه لحن شهرم ناکه يته ، شه درږو ده له مانه بږ شه به سته زمانه
 رږيک ده خه يته . بږ خوت بمریت با شتر نى يه له و حاله ؟ ده وه لامى
 شه گهر شه رازى نه بېته بستیک عه رده پڼ نا فروشم .
 له بهر شه وهى تواناى کرپنى هه موو عه رده کم نه بوو ، بږيه به

ناچارى لهگهئى مامهوه و ناوى خوامان لى هينا و دهستان كرد
به جن به جن كردنى بهنا و كردن له دايهره زهوى و زاره عهرده كه
دوو پرووى له سه ر شه قامى گشتوى بوو ، بويه بريارمان دا بيكهينه
چوار به شو دواى تهوا و كردنى معامه لهى شيفراز هر پارچهى
له سه ر ناوى يه كيكه دا بنيتين و چوار دايهره خانوى خنجيلانهى
له سه ر دروست بكهين .

سه عيد زه بۆك به شه عهرده كهى خوى له سه ر ناوى دوو كچسى
خوى دانا ، منيش پارچه يه كم له سه ر ناوى خوم دانا و پارچه كهى
تريشم له سه ر ناوى برام دانا .
هيشتان معامه له كه تهوا و نه بوو بوو ، پلانكيم بوو ده ست پى كردنى
خانوه كان دانا به هيووى و هرگرتنى سلفه عقارى . چونكه دواى
كړينى شه و پارچه عهرده هيج پاره يه كى وام به ده ستوه نه ما
كه خانويكى پى تهوا و ببیت .

هاتوچومان بۇ دايه رهي زهوى و زار

چەند پوژىكىم مۇلتە لە دايه كەم وەرگرت و لەگەل سەعید

زەبۇك كەوتتە دواى مەعامەلە كەمەو . لە بەرپۆوه بەرايەتسى
شارەوانى شىشى مانگىكمان لەبەر خاترى من بەمەفتە يەك شەنجام
داو عەردەكە كرايە چوار بەشى يەكسان .

زۆر بە پەلەپووم بۆ وەرگرتنى سلفى عەقارى بۆيە ھەر پوژىكىم
بەلاوہ سالتىك بوو . بەھەر حال مەعامەلەى لىك جيا كەردنەو كەمان
تەواو كەرد ، تەنيا بەناوكەردنەكەى لە دايه رهي زهوى و زار ما بووہ
شەويشمان نيوہ شەر كەرد . لەگەل سەعید زەبۇك و دوو كچەكەى و
من و براكەشم لەژوروى بەرپۆوه بەر پاوہ ستا بووين پاوہ پروانسى
بەناوكەردن بووين . مەعامەلەكە لەسەر تەواو بوون بوو . لەناكاو
ھەر شەوہ نەدەم بېنى بەرپۆوه بەر ھەستا يە سەرىق و ھەتا سىزى
لەبەردا بوو مستى كىشا بە مېزكەى بەردەمى و رووى لەسەعید كەردو
ووتى :

— سەعید خوا بىگەرئ شەم شەك كەرد ۱۹ دەتەوئ مان براوم بگەيتە .
خاوەنى يەكە سەر خىزانم دەتەوئ تووشى بەندىخانەم بگەيتە ؟
منيش لەجىئى خۆم حەپەسام و نەمزاتى مەسەلە چى يە . دەبىق
سەعید چ ئوينىكى تى نا بىتەوہ و چ كلاًوئىكى سەربە كورينگى
لەسەرى بەرپۆوه بەرى زهوى و زار نا بىتە .

پووم لەبەرپۆوه بەر كەردو ووتى :

— جەناب چى خراپى كەردوہ ؟

سەرى خۆى لەقاندو ووتى :

— كورپ تۆ ھىشتان شەم سەعیدە باش نا ناسیتە . نازانیتە چ مائىكە .
من كەشەم قورمساغە دەبىنم ، لەترسان تام دىتئ بئ بەختيش
سال وەختى سال بووہ بەئاشناى شەم دايه رهي شىمەو كەس نەماوہ
لەمناكەكانى و خزم و كەسو كارى پارچە عەردىكى لەسەر

- جا ، کڻ ووتو ويهتي ڪجهه من هڙده سائي تهوا و ڪردووه ؟

جڳري به پڙيوه بهر به سر سوڀمانهوه !

- دياره دانشي پيادا دهئو ؟

سه عيد زه بڙڪ بهيڻ شهوهي هيچ خڻو بشيوتيني ووتو !

- ڪچي خڻم ني به ، چڻ نازانم ته مني چهنده ؟

جڳري به پڙيوه بهر !

- نهئ ڪه ته مهت ده زاني بڙچي ده ننگت نه ڪرد ؟

سه عيد زه بڙڪ !

- من چوزانم ته مه نايڻ !

جڳري به پڙيوه بهر پووي له به پڙيوه بهر ڪردو ووتو !

- مه ڪه ر ته زويري ڪرد بيٽ ، نه ڪينا چڻ شتي وا له سرم رته ده بهي .

خوا نه بهيڻ ڪه سي ده ره قهتي شه عفريته نايڻ !!

به پڙيوه بهري تاپڙ هه مووي بهري چهند ما ننگيڪ بوو به ڪه فاله

له ته وقيفه بهر بيووه له سر شهوهي مه عامه له يه ڪي ڪرين و فرڙشتني -

يان جيڻ به چڻ ڪرد بوو ، بهيڻ شهوهي خاوه نه ڪه ئي ناڪاي لئ

بوو بيٽ ، دوواي ماوه يه ڪه خاوه نه ڪه ده چيٽه تاپڙ داواي قوچا -

نه ڪه ئي ده ڪات پڻي پا ده ڪه پهنن ڪه قوچا نه ڪه له سر ناو نه ماوه

به ناوي يه ڪيڪي تر تمار ڪراوه . پياوهي خاوهن مولڪيش داواي

له سر به پڙيوه بهري تاپڙ بڙ دادگا بهر ڪرد بڙوه . شهوهه بيووه

به پڙيوه بهري به سته زماني يان خسته ژوورهوه بهيڻ شهوهي لهوه

موخاله فديه مه به ستي هه بوو پڻ هه لهي به پڙيوه بهر لهوه دا بيووه

لهدهم و چاوي نه وڪه سه وورد نه بڙته وه ڪه شيمزاي له جياتي

خاوهن قوچا نه ڪه له بهرده سي ڪرد بوو .

به ڪورتي شهوهي لهوه مه سه له يه دا هه بووه نه بووه شهوهه بوو پيا ويڪي

ساخه چي وه ڪو سه عيد زه بڙڪي له مه پ خڻمان خڻي ڪرد بڙوه خاوهن

مولڪه شه سئي يه ڪه له جياتي نهوه له هه موو شويٽيڪي مه عامه له سي

ڪرين و فرڙشتنه ڪه شيمزاي ڪرد بوو بهيڻ شهوهي فهرمان بهران و

به پښتو بهرې تاپو كه سى يان شك بكن . جا له بهر شهوه
 به پښتو بهرې تاپو هيشتان برينى كښى سارپټر نه بوو جوو . كه شه
 ساخته يه ساعيديشى هاته سهر هوشى له كهللى دا نه مالا .
 نوقره ي له بهر براه ده توت جيوه تى كراوه . قوونى له سهر
 كورسى يه كه دا توتكه ي نه ده كرت . وه كو سپرينگ له جو خوى
 هلدنه زه قى يه وه له بهر ده مى خوى هر پلته بوو . نه شى ده زانسى
 چى بكات .

شه سعيد زه بوكه ، ساخته چى يه كى شه ونده زانايه ، كلاو
 له سهرى هزار كه سى ده نيت به يى شه وهى له زمه يه كيش بدات به
 ده ستوه .

به پښتو بهرې تاپو هر چا ويكى كرد بوو ده چاو وورد و درشت
 چند جاريك به فاي له كه دا هاتوه . نارقه ي سوو شينى به
 ده ردا بوو . چا وه كانى له توو پره يى يان سوو هلكه رابوون .
 نيو جهوانى ناكسى لى ده بارى . پووى له سعيد زه بوك كرد ووتى ،
 - سه نحاته كه ره زيل بووه وه زيفه له نيوچه وانى دوو ساخته چى وه كو
 تو خيى پتوه نه ماوه .

پووى له جگړه كى كرد ووتى ؛
 - شهوكاتى كه له سهر ساخته ي پياوه كى پيشو هاتمه كرتن شه كهر
 خوم خانه نشين بگردبا نيتاس دوو چارى شه ساخته چى يه شه
 ده هاتم !!

پووى له شهيمه كردو به توو پره يى يه وه ووتى ؛
 - برون هاتا شهش مانگى تر نه يه نه وه بپره ؟
 منيش به سه رسورمانه وه ووتم ؛
 - جه ناب سووچى من چى يه ، شه ماوه دوو دريژه يو چا وه پتو بكم ۴
 ووتى ؛

- يو له من ده پرسى ؟ له سعيد بپرسه . شهيمه شه پارچه عه رده تان به
 شهراكه ت كړيو وه ده تانه وى به شى بكن و له يه كى جيا بكنه وه ،

بۆ ئىم مەبەستەش دەبىي خاۋەن ھەموو بەشەكان تەمەنى يان لىھ
ھەژدە سال كەمتر نەبىتتە و تاكو تواناي تەسۋوفى ياسايبى يان
ھەبىتتە . جا چاۋەرئى بىكە ھەتا كچەكەى جەنابى سەئىد ھەژدەسال
تەواۋ دەكات .

ھەر لەورقۇزەۋە ھەتا پەروىنى كچى سەئىد زەبۇكى ھەژدەسالى
تەواۋكرد و دەتوتە چاۋەرئى دەرچونى بىتاقەى يانەسسىبە
دەكەم . ھەموو رۇزى خەتتەكەم بە رۇز ژەمىرەكەم دا دەھىنا .
لەو ماۋەيشدا كەرەستەى خانوبەرە رۇز بەرۇز نرخی بەرز
دەبۇۋە و سەربارى تەنگە پىئە ھەلچىننم لەلايەن ئەو پىساۋەى
خانۋەكەى پىشۋوى لى كرى بووم . ھەموو رۇزى دەيووتە شەۋە
چى بوو خانۋەكەت ھەر تەواۋ نەبوو . ئەۋەبوو لەپەلەى خانۋو
چۆل كەردن و لەترسى بەرزبۋونەۋەى نرخی كەرەستەى خانۋو و بە
ناچارى پارچە ەردىكى يانم بەپارەپەكى كەم فروشتەۋەو بە
پارەكەى خانۋىكى بچۈك بەبىق شىجازەى بىنا لەسەر پارچەكەى تر
بەرز كەردەۋە .

چون خانومان به يه كه وه دروست كرد

به يه كه رۆژ ههردوو كمان نه خسه ي خانومان له سه ر عه رده كان دارشت . هه ربه كي چوار كرێكار مان كرتبوو بۆ هه لكه ندى بناغه ي خانوو . شيواره داها ت و كرێكاره كان ده ستى يان له كار به ردا . هه رچه نده كرێى كرێكار شه وكاته چواردينارو نيو بوو به لام له به ر شه وى كرێكاره كانى من زۆر خويان ماندوو كردبوو بۆيه به كسى پينچ دينارم دانق . كرێكاره كان خوا حافظيزى يان لى كردم و دوور- كه وتنه وه سه عید زه بۆك ها تلام و پرسى :

- چهندت بۆ خستيب كردن ؟

ووتم :

- پينچ دينار .

هه ر شه وه نده م ووت و نه مزانى چون وه كو كه رويشكه بۆى ده ربه رى و كه وته دواى كرێكاره كان و هه ر چوارى كه رانده وه لام و ووتى :

- نه خوا قه بوولئى ده كاته و نه پيغه مبه ريش شيوه شه م نيو ديناره زياده يه له م پياوه وه ربكرن . خوتان ده زانن حه رامه وه كو- چلكى سه ك وا يه . شه كر نه يده نه وه به شاكرى جه هه نده م ده سووتين . كرێكاره كان پوو يان له سه عید كردو ووتى يان :

- حاجى بۆ حه رامه و خو به زۆرى لي مان نه سه نده وه ، شه و خوى شه و نيو ديناره ي زياد داينق .

سه عید ووتى :

- چون حه رام نى يه ۱؟ هه ركه سيكه له حه قى خوى زياتر وه ربگرينت حه رامه . شه وه قسه ي من نى يه ، شه رم وا ده لئ . شيوه مو سلمان

نين ۱؟

هه ر چوار يان به يه كه ده نكه ووتى يان :

- چون مو سلمان نينه ۱؟

سه عید ووتى :

- شه كر مو سلمانن نه رموون بيده نه وه ؟

سەرم لەم کردەوهی سەعید زەبۆکە سوپما بوو ، هەرچەندی بیری

لۆی دەکردهوه سەرم لۆی دەرئەچوو .

لەبیری خۆم دەمووت ، لەوه ناچن بۆ خاتری من لۆ یان وەرگیریتە .

پێم ووت :

- سەعید لۆ یان بگەرێ من خۆم ئەم نیودینارە زیادەبێم داوئەتۆ؟

لێم هاتە پێشەوهو ووتی :

- چۆن قسە وادەکە و دەتەوێ پزقیان حەرام بکەیت ؟

یەکێک لەکرێکارەکان رووی لەوانی تر کردو ووتی :

- من ئەو نیودینارە نادەمەوه ، با حەرام بێت . شێوەش ئارەزووی

خۆتانە . ئەوانی تر دەستی یان بو باخەلی یان بێدەوهو بەکی

نیودیناری یان بۆ رەت کردەوه . هەندیک دوورکەوتنەوه ،

کرێکارەکی تریشیان رازی کرد ، شەویش نیودینارەکی بۆ رەت

کردەوه . زۆر بە کردەوهی سەعید قەڵس ببووم ، بەلام دەستی

پدینه سی بەکەبیم شکابوو ، ئەکینا بەخۆببیم دادەشکاندەوه .

پێم ووت :

- پێم نالۆی تۆ حەقی ئەمەت چی بوو ؟

ووتی :

- ئەگەر من حەقم نەبێ ، ئەو کۆ حەقی هەیه ؟

ورتیم :

- لەبەر چی ؟

ووتی :

- نازانی ئەمەقو نیودیناری زیادە بەدەیتە ئەم کرێکارانە بەیانی

لەلایان دەبێتە عادت و بە پۆژانەکی پێشان کار بۆکەن .

دیاره دەتەوێ رەوشتی یان تیکە بەدەیتە و زیان لەبەرژۆهەندی

من بەدەیت ؟

پۆژیکێ تر نیازی هینانی وەستا و کرێکارم هەبوو بۆ دیوارکردن .

بۆیه تانکەزیکە ئاوم کپی و حەوزەکەم لۆی پرکرد . بەیانی بەکە

وهستا يه کم به کارى تره وه خوريک بوو بؤيه شوو پوژره يان نه هات .
 بو پوژرى دواتر هات . کريکاريکى له دووا ناردم و گلەيى يه کسى
 زوڤريشى پيدا نارديبووم . گوايا تاوم بويان داننه ناوه .
 سه رم له گلەيى يه کمى سوڤما ، هه سووى بهرى دوو پوژر بوو تانکه ريک
 تاوم کړې بوو . بؤيه به دلنيايي يه وه چوومه سه رکاريو شه مەم پوئى
 ووت :

ده ستي گرتم و بولاي هوزى تاوه کمى بردم ووتى :

— سه يريکه ، هيچ تاوى تيا يه يان نا ؟

که سه يريم کرد ، هوزه که چوڤردرابوو ، بو ده زمانيش دل سوپيک
 تاوى له ناو نه ما بؤوه . به دراوسن که مانم ووت :

— نازانن کئ ئه م تاوهى بردووه ؟

ووتى :

— چما پرسى توئى نه کردووه ؟

ووتم :

— کئ ؟

ووتى : له سه عيد زه بؤوک زياتر کئ هه يه ؟

سه رى خۆم له قانده زياتر له سه رى نه پوڤيستم . شوو پوژره ييان
 له بهر بئ تاوى زيانى پوژره ئيشيکم لئ کهوت . چاوم چو بيووه
 پشتى سه رم ، تا گرم له نيوچه وان ده بارى ، هه ر له به يانى يه وه
 هه تا درهنگ له کۆلانى ده هاتم و ده چووم ، چاوه پوئى شه م
 قورم ساغهم ده کرد . پيش نيوه پو به ديار کهوت . وه کو بلوئى به
 عه ييى خۆى شک بردبئته بؤيه هه ر له دووره وه به پيکه نيئى
 به ره ولام هات و پيشى لئ گرتمه وه و ووتى :

— دوئىنئ کريکارم هه بوو ، تاويشم نه گرتبوو ، تاوه کمى توّم له کار

کردو به کريکاره کانم ووت ما مان له گه ل يه ک جيا نه کردو ته وه ،
 برابى دينين . ناموسى لى ده ر بچئته بو هيچ خاوه ن مال نيمه .

به ده سته ئيشاره تى بو خانووه کمى خۆى کردو ووتى :

— شهم خانووش همر خانووی خۆته ، گهردهنت ئازاد نه بئیت شه گهر
شتیکت پئق ویست شهرم بکهیت بیبهیت . له راستی تو من

خاوهن مال نیمه . شیمه براینه برای دینین ۱۱

دلئیکی زور حیزانم ههیه ، به دوو قصه خۆش سارد ده بمهوه .
شهم قورسا غهش شه و نده زمانئ لوهسه نه بئتهوه . بهم قسه
قهله وانه ، چۆن شاو به ئاگر دابکهیت شه و ما ساردی کردمهوه .
له جیاتی هه پره شه لئ بکهم و پۆ هه موو خه لکی گه پره کسی ته مئیبئ
خواردی بکهم شه و بهوو شه مجاره یان پئشم پۆی دا که ههر شتیکی
بیه وئ بیبات .

بۆ پۆژی دوواتر ، ده رسم له شاو دزینه که ی پئشتر وه رگرتبـوو
بۆیه تانکه ریکه ئاوم کپی و به یانی زوو له گه ل خۆم هینامه سه
شیشه کهم . که چووم بینیم وه ستاو کریکاره کانم چاوه پئیم ده کهن .
خا که ناسو عه ره بانو که ره سته ی کارکردنی یان ئا ماده کردبوو ، به سا
شه و نده ی ما بوو ده ست به کاربکهن . تانکه ره ئاوه که مان به تال
کرده ئا و هه زه که . وه ستاش دوو کریکاری نارده ژووره وه هه تا
چه مه نتۆ به یئن و خه فته بگرنه وه . له گۆلانی له پئش خانووه کهم
له گه ل شوفیری تانکه ره که پاوه ستا بووم قسه مان ده کرد
گویم لئ بوو ، کریکاریکه به وه ستای ده ووت هیچ چه مه نتۆی لئ نی به .
که شه وه م گوئ لئ بوو ، ئیمانم له که له دا نه ما ، وه ختا بوو له
داخان شه قه بیهم . سالیکی نه هاته به ده ست شه سعید زه بۆکه وه ،
پۆژیکه ئاوه کهم ده دزی و پۆژیکه تر چه مه نتۆ . خوانه بی که سنا زانی
به یا نیش چی ترم لئ ده دزی .

چوومه لای وه ستاو پئیم ووتا

— شه گهر به یه که وه چه مه نتۆکه مان لیته دا نه کرتبا له وانه بوو پئیت

باوه ر نه کردبام ۱۲

هه رچه ندی که پاین و سوپاین هیچ چه مه نتۆمان نه دیت . چوومه
سه ر خانووه که ی سعید زه بۆکه . له دلی خۆم و وتم (هه بی و نه بی)

شهو قومسايه شازده قهزناغي به شم كهتنهشي كردوهو چهمننتو
 كهشي وهكو ناوهكه لووشي يه). همموو كون و كهلهبريكي خانوه -
 كهبييم پشكني يهوه و تۆزي چهمننتوشم بۆ دهرمان نه دۆزي يهوه؟
 ديستان پارهي شهوپۆژهه بۆ كريكارهكان ويتركردو بهوهستا كههم ووت
 - شهوجارهيان ههتا پيټ نه ليم نه يهوه ؟

شهوپۆژهشي يان ههروهكو پۆڙي پيشتر ليوهكاشي خوم دهكرؤشتهوه
 زۆر نارههت بجوم و چاوهكاشم خوييني يان تن زابوو و سهردهديقهه
 لهكهل كولانهكه دهكردو لهبيري خوم دهووت (شم چاره نهكهر
 بيينييم داي دهگرهه بهر مستو پيلهقه و چهند پهراسوي ههيه
 هممووي بۆ دهشكينييم . واي لئ دهكهه ناوي خوي لهبير بچيتهوه و
 بهگوي خوي بلئ پهپه . له كهل شم شارهي دهكههوه) زۆر هاتم و
 چووم بئ سوود بوو . فيري چايه خواردنهوشم و ژهنيكه چايه
 نهخومهوه ميشكم دهتهقي . گنژوو ويتر بجوم و چي تر خوم پسي
 پانهگيرا و ياغر ياغر بهرهو مالهوه كهرامهوه . پۆڙي پاشتر
 ديستان چومهوه سهه خانوهكهه و بوومهوه شيشكهر . زۆر چاوم گنيرا
 سئبهري سهعيد زه بۆكه لههيم شوپينيكه ديار نهبوو . دهسي نيهوپۆ
 پيكهپيكه چهمننتوي يان هيناو لهسهه خانوهكهسي سهعيديان داكرت .
 بهخوي لهكهلتي يان نهبوو بهمهه گيانم كهشاهوه . لهبيري خوم ووتم .
 (شۆخهي خوا ناردى لهوه باشتر نابيټه ههتا شهوهشي لهكار
 نهكردوهوه باشتروايه شيشي خومي پئ نهنجام بدهم).

ههه شهوپۆژهه كريكارهكي لوي گرتو ههمووييم گواستهوه سهه
 خانوهكهسي خوم . بۆ شيوارهشي چومه چايخانهي وهستا ههلسي و
 وهستاو كريكارم تن كهيانده شوکور بۆ خوا . بۆ بهياني وهستاو كريكار
 دهستي يان بهكاركردو بۆ پۆڙي دواتريشا هاتنهوه و شهو چهمننتو -
 يهي مابوه لهكاري يان كردو خانوهكهه تاسهه دهركاو پهنجههه
 بهرز بئوه .

پۆڙي سئ يهه خهريكي شاداني ديوارهكان بجوم و پيكهنييم بهسهعيد

زه بۆك ده هات ، له بیری خۆم ده مووت (شكەر ئیستا بایته سه ر
خانوه كهی و ببینئ هیچ چه مه نتۆی بۆ نه ماوه ته وه له وانیه
له داخان شه ق ببات . شكەر ده نگیش بکات ده لئیم بـحرای
دینین ، مائمان له یه ک جیا نه کردۆته وه (11) .

شه و پۆژه یان پۆژی من بوو ، له خۆشی یان قاچه کانس ته
ده گه یشتنه سه ر عه رده . سه عید زه بۆکیش وه کو هه س هه س له سه ر
خانوه كهی ده مات و ده چوو و نه ییده زانی به چ روویکه پئیم بـلق .
ناوه ناوه ش ئاو پئیکى لهدى منى ده دا یه وه و هیچ ده نگی نه ده کرد .
له داخان هه ر مه ناسه ی ساردی ده کیشا و جگاره ی به جگاره دا ده کیر .
سانده وه ، ده م و چاوی له گه ل دوو که لئى جگاره كهی ببوه یه ک پارچه ،
منیش دانم به خۆم دا کرت و خۆم له گئیلی دا . هه تا پۆژی ش
ئاوا بوو نه شه و ده نگی کرد ، نه منیش ده نگم کرد . هه ردوو کمان
به ره و مال گه رای نه وه .

مەسەلەي بادلو پىركردنەۋەي سەئىد زەبۇك

بەيانى يەك زوو ، لەسەر خانوۋەكەم بىياسەم دەكرد ، سەئىد

زەبۇك ھاتەلام و ووتى :

— چەند دىنارت لەپىركردنەۋەي بادلو خانوۋەكەت چوو ؟

ووتم :

— بىست قەلاب خۇلى ويست ، قەلابى لەسەر دەدینار كىردى يىسە

دووسەد دىنارى پىكە . بىئ لەدەسحەقى كرىكار بۇ بلاوكردنەۋەي

بەنا و ژوورەكاندا .

فىكەيەكى دريژى لىدا ، ووتى :

— پەكو لەو گرانى يە ، حەقى مەر بىست دىنارە .

پىكەنيم بە قسەكى ھاتە ، بەدەست خۇم نەبوو لەدەم دەرچوو

ووتم :

— دەك سەرت لەقور بىنن لەگەل خۇت و درۆت :

مردىت مرئ ، قسەيەك بکە پىتە بىروابكەن . دوو قەلاب خۇل

دەكاتە بىست دىنارە . ماقولە خانوۋەكەي تۆ بەدوو قەلاب پىر

بىتەۋە ؟

لەقائى پىكەننى دا ووتى :

— دەبىنى يەۋبە بىست دىنار پىرى دەكەمەۋە يان نا ؟

پوژى ھواتر دەھاتە سەر خانوۋەكەم ، لە كۆلانەكەي سەررەۋەي

خۇمان بىنن سەئىد زەبۇك سوارى سەر شۆفەلىكە بىوۋە و

بەنا و كۆرەپان و پارچە ەردە بەتالەكان لەگەل شوفىرى شۆفەلە

كە دەخولیتەۋەو بەدەمى شۆفەل زبلى سەر كوفەكەكان و خۇلى

زىادەي تەنىشتە مالىكان و كۆرەپانەكان ھەلدەكرىتە و دەيكاتە

نا و بادلوكەي ، منىش لەدوورەۋە سەيرم دەكردو چاۋەرتى

شەۋەم دەكرد بزانم دەكاتە كوچ .

دەمە شۆفەلىكى لەتەنىشتە خانوۋى مالىكە دا ، لەگەل ھەلكۆلىنى

عورده که حوشی مالده کی هینا په ههژان . خانوهن مالده که لوی
 هاته دهره وه ، هزار جوینی به فلطیک پئ دا ، کردی په ماستو
 له بهر سه کی پرو کرده . نهویش زور ناسایی به پئ نهوهی هیچ خوی
 تیکه بدات ووتی

- له جیاتی چاکه و پیاو تهی جوینیشم پئ ددهی ۱۴

پیاوه کهش زیاتر له جار ان جوینی پیس تری پئ ددها یه وه و دهی
 ووتی

- گو به پیاو تهیت ، خه ریکه خانوه کهم به سه ردا به رده یته وه ،

پیتم نالئی چاکه ی چیت له گه ل کردوومه ۱۴

ووتی

- له جیاتی شاره وانى وا پیسایی ته نیشته مالتان فریچ ددهم و ،

له جیاتی سوپاسم بکهیت هیشتان خوئتم لئ تووړه ده کی .

سه ری خوی له قاندو ووتی ، ناحقت ناگرم هرچی پیتم بلئوی ،

نانم بئ خوی په نهوهی چاکه ی له گه ل بکه م وه کو مار په لامارم

ده داته وه . ابراهیمی خانه قینی بو پیاوی وه که ئیوه باشه . حیغه

نی په مانگی جاریک سهد تاکه دینار سزاتان به تنگه دانه دا ۱۴

چند کونه تنه که و قووتی به تال و کونه هیربارو سه گ و

پیشیلهی توپی و په رهموچی مریشک و په لکه شفتی و گندوره و تریه

ته ماتهی سهر گوفه که کان هه بوو له گه ل خو لکه کردبوونی په ناو

بادلوه کی . که به ته واته تی بادلوه کی پر کرده وه پانزه دیناری غسته

ناو دهستی شو فیری شوفه لکه و به پئی کرد .

چوومه لای و به پیکه نینه وه پیتم ووتی

- مهر شه مش بوو پر کرده وهی بادلوه که ت ۱۴

ووتی

- بو چ عیبی هیه ؟ چونکه هه رزانه بویه وا ده لئی ۱۴

پیکه نیتم هات و سه ری خو م له قاندو ورتم ؟

- هیچ عیبی نی یه ا شه ر هه موو که س وه کو تو بادلوه کی

خانووہ کھی پر بکاتھوہ ، کہس پیویستی بہ شاره وانئ نابیئت

بؤ فریدانئ زبیل .

سہ عید ووتئ !

- لہوہ دہچئ پیمان را بویئرئ ؟

ووتم !

- بؤ بیئت رادہ بویئریم ، ٹہوہ راستئ یہ کہیہ .

ووتئ !

- خؤ من وہ کو تؤ خوا لئئ نہ گورپیوم بہ مستیک پارہ بادلوکھم

پر بکہ مہوہ .

ووتم !

- خؤلہ کھی من خا ویئہ بہ لام ہی تؤ پری زبیل و چرو جانہ وہرہ .

قور بہ سہری ٹہو کہ سہی خانووہ کھی تؤ دہ کپئ ، مالہ کھی دہ بیئتہ

بنکہی ہموو نہ خوشی یہک ۱۱

ووتئ !

- خؤ ہر ٹہوہا لئئ ناکہ پریم ، پیش ٹہوہی کاشی بکہم ، دوو

تہ نہ کہ تہوتئ پہشی بہ سہردا دہ پرتزینم ، ہموو میکرو بہ کان

قہ لآچؤ دہ بن .

دەرگاو په نجره و کاشی به خوږایی بو دیت

١
خانووہکھی من و دوو خانووہکھی سعید زہبۆک نزیکتی تہواو
بوون بوو . دەرگا و پہنجرہکانی خانووہکانی سعید زہبۆک لەمی
مزگوتی دەکرد ، ھەمووی نەقش و نیگاری ئیسلامی و نووسینی ئایەت و
وینەئە منا رہ و گومبەتی یان لەسەر دروستە کرا بوو . کاشی یەکانیشی
مۆزاییکی سەوزی توخ بوو .

کەچاوم پێ کەوت ، پێکەنینم ھات و لەبیری خۆم و وتم (سەعییدی
فەرمەسۆن و ئەم جۆرە دەرگا و پہنجرەو کاشی یە سەوزانەیان
نەووتوو) . دەتوت مزگوت دروست دەکات ، کاشی یەکانیشی
لەسەوزی یان لەمەندیلی سەیدانی دەکرد . بەسەعییدم ووت :

– ھێچ پەنگ نەما بوو ھەتا کاشی و ھا بەپادان نەدەیت ؟ ئەو
دەرگا و پہنجرانەش ھی مائەن یان مزگوت ؟
ووتی :

– قەحیەبابی وا بەخۆشی دەلێ وەستا ، نەخشی نەماو ھەتا ئەمانەم
بۆ دروست نەکات . خۆ کاشی یەکانیش لە دەرگا و پہنجرەکان
باشتر نی یە ، ئەگەر لەخانووہکھی نەدەم ھەروا دەمێنمەو
ئەگەر لێشی دەدەم سەد کەسی وەکو تۆ پێم دەلێ خۆ سەیی
نیت ئەم پەنگەت ھەلبژاردوو .

ووتم : چ کارگەییەکی ئەم کاشی و دەرگا و پہنجرانەئە بۆ دروست
کردوویت ؟

ناوی کارگەکھی ووت . ئەو کارگانەئە ئەو ناوی بردن ، شوورەتیان
گەیی بوو ئەو سەری وولات . لەو نەدەچوو سەربەخو شتی
وا بکەن .

پۆژیک پێم کەوتە ناوچەئە کارگە پیشەسازی یەکان و ھەر بەھەوئەس
کارگەئە ئاسنەکەم بەسەر کردوو ، خاوەنەکەم دەناسی .
بۆ مەسەلەئە نەخش و نیگارەکانی دەرگا و پہنجرەکانی سعید زہبۆکم

- پڻ ووت ، ڪاٻراي خاوهن ڪارڪه سهرى سورما . ووتى :
- لهجياتي ڇاڪو پياوه تيمان گلديشمان لئن دهڪات ۱۲ بڙ پارهي
پڻ داوه همتا گلديي هڪات ۴ .
منيش ووت :
- شهڪر شيتاش نهيدا بيٺ ، قدرزه لهرى و ههر ده پڻ بيٺات .
پڻڪهنى و ووتى :
- نه قدرزه و نه ده شى دات ۱۱
ووتم چئون ؟
ووتى :
- به ڇير لهراسي خوا بڙ ته ڪيه ڪهي نهوم دروست ڪردووه .
ڪه نه مهى ووت پڻڪه نينم هات ووتم :
- به خوا ڪلاوى لهرى توش نار ، ناکات ڪاشي به ڪا نيشي ههر
به خوراڻي به ناوى ته ڪيه بڙ ڪرا بيٺه ۱۲
ووتى :
- نه وه تڙ چي ده لڙي ، ناکات ته ڪيه شى نه ڪرد پڻ ۱۲
ده ستم به پشتي دا هيٺا و ووتم :
- ههى لهمن نه زانتر ، لهجياتي ته ڪيه دوو دا به ره خانووى ڪه وره
له سر عمرده ڪهي به رز ڪردو ته وه .
خاوهن ڪارڪهى توڙ به سهر ، به ههر دوو ڇهه لڙڪي ڪيشاي به
سهرى خويداو ووتى :
- به دوو مانگ نه وه ندم پڻ نا بڙو ، نهو سهگ با به چئون فرڙيوى دام .
دلّم دا به وهو پڻ ووت :
- هيچ خهم مهڙو ، ههر تڙي نه تراندووه . ده ستيگي به مائسى
منيش دا هيٺا وه به ناوى برائى دينى ، نهوا توش هاتيهه ريزه وه ،
خاوهن ڪاشي به ڪهش ههروا . خوا بزانيٺ همتا نهوم دوو دا به ره
خانوه تهوا و دهڪات ڦڙي ڇهند ڪه سى ترت بڙ ده بڙي ته وه .
به لڙي ، به هيڏ زه بڙڪ بڙ تهوا و ڪردنى خانوه ڪانى ههر به

دزینتی ناوو چه مهننتوو چه وو قوم و کهرپوچی من و ده رگا و پنجه ره و
 کاشی خاوهن کارگه کان نه وه ستا . به لکو ده ستیکی به قوونی هم مو
 شه و وه ستا و کریکارانه دا هیئا که پوژیکه له پوژان شیشی یان له
 خا نووه کهی ده کزده . شه گهر پوژانهی ته وای لی نه بریمان شه و به بیج
 شک لایه کی لی قووت ده کرد ، به ناوی شه وی گویا به پیکه ده خه نه
 ته کیه که وه و له پوژی حه شر دیته وه پو یان .

هه روه ها شیشی له له بخچی و وه ستای سپی کاریش دا بووه . دوی ته و او -
 کردنی هم مو شیشه کانی له بیخ و که چ کاری خا نووه کانی له کاتی
 حسیب کردنی پو و بهری شیشه کان به مته تر ، نا و ده رگا و پنجه ره کانی
 پو فری دان و قه ره پو ولیکی بۆ حسیب نه کردن به بیانوی شه وی گویا
 باسی فری دان و نه لپو دانی نا و ده رگا و پنجه ره کانی یان له کاتی
 مه عامه له کردندا نه کرد و وه . شه ویش به دروی خوی گویا له هه مو
 خا نویک شه و شوینا نهی له کاتی حسیب کردنی پاره ی ده سحه قه فری دا وه .
 به هه ر حال خا نووه کهم ته و او کردو مالم گواسته وه ناوی . سه عید
 زه بۆکیش هه ردوو خا نووه کهی ته و او کردو دوی ما وه یه که هه ردوو کی -
 یانی به پارویه کی چاکه فروشت و عه ردیکی هه زار متری له به رامبه ر
 شه وئ کری یه وه و قشله یه کی گه وره ی دوو نهومی له سه ر دروست کردو
 مالم گواسته وه ناوی .

هه ر له و زوژه وه بووینه دراوسوی یه که و ووردو درشت نا کاداری
 هم مو هه لسه و که وتیکی بووم . زورم هه ز ده کرد نا کاداری قیل و
 ته له که بازی یه کانی بم بۆیه شه گهر جاروبار خو شم به ده ستی یه وه
 زیانم لی به که وتیا هه ر باکم نه بوو .

دهبی پیشہی سہ عید زہبؤک چی بی

لہوتی من شہم سہ عید زہبؤکم ناسیوہ ہر دوکانی کلاش
 دروستکردنی ہہ بوہ . پیشتہ لہ کھل عہدول رہمانی پینہ دؤز بے
 شہراکت دوکانی پینہ دؤزی یان ہہ بوہ ، دواپی بہینی یان تیکہ
 چوہ و لہیکہ جیا بوئہ وہ . شتر ہر لہو رؤژہ وہ ہتا شہم
 دواپی بہش دوکانیکی بچکوکولانی بہرامبر یانہی فرمانبران
 ہہ بوہ ، تیایدا کلاشی دروست دہ کردو بہ دستہ دانہ دہیقرشتہ ،
 زور جارن بہرہ ہری نیوہ رؤ کہ بہتہ نیشہ مائی یان پرتہ دہ بوہم
 گویم لہتہ پتہ پیکی بہردہ وام بوہ بہلام شہم دہزانی چی بہ .
 ہندیکہ جاریش لہ درہنگی شہودا ہمان تہ پتہ پ لہ مائی یان
 دہستی پئ دہ کردہ وہ . بہیانی یانیش زوہ سہ عیدم دہ پینی لہای
 شار دہ ماتہ وہ و گونی یہیکہ بہ کؤلہ وہ بوہ . زورم مہراقہ بسوہ
 بزائم شہم عفریتہ بہم بہیانی یہ زوہ لہ کوچ دیشہ وہ و گونی -
 یہکہی سہرکؤلیشی چی تیایہ . شہم و تہ پتہ پی بہرہ ہری نیوہ رؤ
 و نیوہی شہویش زیاتر لہ مہراقی یان ہیشتبوہ وہ . بہلام ووردہ ووردہ
 شہم لہ بیری خؤم بردہ وہ و شہیتانم بہ نعلتہ کردو ووتہم ؛
 (حقی چیم بہ سہری یہ وہ ہدیہ ، یو تیکہ لسی شیشوکاری نہینی -
 یہکانی ژیانہی خہلکہ ہم) .

رؤژیکہ کلنہ ہاوپئ یہکی دہوری خویندنم کہ پاریزہر بسوہ
 چوینہ دایہری کارکردن بؤلی مامی کہ بہرہ پیوہ ہری شہو دایہریہ
 بوہ . لہ زووری مامہکہی دانیشتبوین و یاسی یادگاری رؤژانہی
 خویندنمان دہ کردہ ، لہناکاو دہرگا کرایہ وہ ، بہدوہ پپساوہ
 زہلامیکی چوارشانہی تہنکہ ستورس قہلہوی یان پالدا ژوورہ وہ .
 زہلامکہش بہنکہنک و نقہ نقہ و نالہ وہ خؤی کہ پانڈہ سہر لاقنہ -
 نہیکہی بہتال لہ بردہم بہرہ پیوہ ہری کارکردن و لہ سہر گازی پشتہ
 بؤی پاکشا .

دەتوت ئىستا نا ھوت سائە مردووہ ، نقەى لەخۆى بىرى .
بەرپوہ بەر کەئەمەى دیت سەروسىماى تىک چوو ، پرووى لى دوو
زەلامەکەى تر کردو ووتى !

– شەوہ چى بەتسى ؟

بەخەمبارى يەوہ ووتى يان !

– کەچووینە بەردەرکای دایەرە بۆ خاوتىن کردنەوہى دىتمان
پیاوتىک دەمامکەى خۆى بە جەمەدانى داوہو قا پوتىكى ئەستوروى
پۆلىسانىشى لەبەرکردووہو وەکو لاشەى مردوو بەیى جولە لەسەر
شۆستەى شەقامەکە لەسەر لاتەنىشتىک لى کەوتووہ . سەرەتا
وامانزانى مردووہ يان کوژراوہ بەلام کەلى نزیک کەوتىنەوہو
بىنىمان شەوہ سەعیدى خۆمانەو شوکور ماوہو نەمردووہ . بە
ھەردووکمان دەستمان خستە ژىر شانى و بۆلای جەنايتمان ھىنا .
بەرپوہ بەر ھىندەى تر تەنگا و بوو ، لى نزیک کەوتەوہو زۆربانگى
کرد !

– سەعید ... سەعید ... ماى ؟ شەوہ چیتە ؟

سەعیدىش وا خۆى بى ھۆش نەکردبوو کەس بزائى ، دەتوت لى
ھوت بارى خەودایە ، نەفسى لەخۆى بى بوو .
بەرپوہ بەر زۆر ھوللى لەگەل داو ھەندىک زلمى لە لا پرومەتەکانى
داو بەرداخىک ئاوى بەدەم و چاوى دا کردە . شەوسا ھەندىکە خۆى
جولان دەوہو دەستى کردەوہ بەنقەنقە .

کەناوى سەعیدم گوئ لى بوو ، سەرنجى دەم و چاوىم دا بىناسمەوہ
ھەرچەندە نەشى دەچووہ شەقلەوہ سەعید زەبۆكى لەمەر خۆمان بىتە .
بەلام بۆنا ؟ لەبەژن و سەرو قەلافەتى ھەر لەوى دە کرد ، سەعید
زەبۆكىشەوہ ھەموو شتىكى لى دەوہ شىتەوہ . لى وورد بىرومەوہ
بىتیم ، جەمەدانى يەكى رەشى لەدەم و چاوى خۆى پىچا بۆوہ و
قا پوتىكى ئەستوروى خاکی سەردەمى عوسمانلى بەم چلەى ھاوینە
لەبەرکردبوو ، چەندى دىقەتى دەم و چاوىم دا لەبەر جەمەدانى يەکەى
نەم ناسى يەوہ .

بهر پيوه بهریش هر خیرا ته له فونده کی هه لگرت و به ته له فون داوا
 له نه خوځانې کوماروی کرد تا شوتومؤبیلکی فریا که وتنی بل
 بنیږن و له نه خوځانې به وینن . له سهین و بهینه دا من هر
 خریکی سهره دیکه و ورد بوونه وهی شیوهی دهم و چاوی هم زه لاسه
 بووم . دواي توژیکه شوتومؤبیلکه که ییبه چن و دوو برین پیچ به
 خلو به نه قاله وه هاتنه ژووره وه و خستی یانه سهر نه قاله که .
 وویستی یان بیبه نه دهره وه ، شمبار یان به ته واوی دهم و چاویم
 بیني ، سه عید زه بۆک خوی بوو اچاوم نه بله قه بوو ، له جوی
 خوم چه په سام ، وه کو بلئی شهویش ههستی به وه کرد بیته که
 ناسیبتمه وه بویه له ژیره وهی چه مه دانی به که ، چاویکی لی قوجا ندم
 و سهری خوی توژیکه بهرز کرده وه و به ناله نال ووتی !

- باش بوو لیږه بووی ، ههتا لای شوتومؤبیلی فریا که ره که له که لم
 وهره ، دهست له سهر نیوچه وانم دا بنی وخته می شکم ببرژیته .
 منیش ههستامه سه ریچ و دهستم خسته سهر نیوچه وانن و ههتا
 دهره وه له که لی چووم . هر له دهرگان ژووره که به پيوه بهر
 چوینه دهره وه ، دهتوت قهت نه یزانیه نه خوځی چی په و به
 شه سپایی پئی ووتم !

- دیاره بهر پيوه بهر که مان ده ناسیت ؟

ووتم !

- به لی دهیناسم .

ووتی !

- که واته توش لایه نگیریم بکه و بلئی ما و به که توشی نه خوځی دل و
 باله په ستوی خوین بووه و له سهر مردنه .

ژور سهیرم به قسه کانی هات ، له وه تی دهیناسم نه مزانیسه

پوژیکه له پوژان سووچه خوری میری بوو بیته ، لیم پرسی !

- چما دامه زراوی ؟

ووتی !

- جارئ لئيم گه پڙي دووايي خؤم هموو شتيكت پڙي ده لئيم .

گه رامه وه لاي به پڙيوه بهرو دانيشتمه وه . به پڙيوه بهر پڙي ووتم ؟

- ئم سمعیده له که یه وه ده ناسیت ؟

ووتم ؟

- له زویکه وه ده ینا سم .

به پڙیکه نینه وه ووتی ؟

- تۆش وه کو من ده ینا سی ؟

ووتم ؟

- چؤن ؟

ووتی ؟

- ئم سمعیده پڙيوی یئکی فیلبارزه ، تماشای ئیستا مکه وا به

غهربی دیته پڙیش چاوان ، شهیتانت بؤ له خشته ده بات شه گهر

بلی خوا به خهقه ده نا قهت پڙي بپروا ناکم ، هموو له شی

ساخته یه ، له گه ل دهروونی خؤی درؤ ده کات .

سه رباری شه وهش ئیستا زکم پڙي سورتا وه و یارمه تیشم دا .

مه رچه نده ئیستا ش مه ر نا چپته شه قلمه وه ، به لام ده لئو چمی

قه حیه بابی وا خوا به هره یه کی شه ووتی دا وه تی هموو ده وریکی

لئو دیت 11

بؤ ئیوارهی پۆژی دواتر به بهرده رگای مائی سعید کوزهرم

کرد . بینیم سعید زه بؤکه کۆرپکی به ستوو ، پڙیکه نین و به زم و

په زمی پۆژه پڙي یه که ده پروات . ده توت سعیدی چارانیسه نی یه ،

پیشی ته راش کردبوو و جه مه دانی و کۆنه قا پووته که شی فرپڙي دا بوو .

زۆر مهراقی ساغ کردنه وهی ئم راستی یه بووم . چوم هلاقی ،

هیشتان قسم نه کردبوو له تاقای پڙیکه نینی دا و ووتی ؟

- توخوا چؤن بووم ؟ لئیم ده هاته یان نا ؟

منیش ووتم ؟

- نه خوش یه که ؟

ووردو درشته مهسه له که یو گتیرامه وه . گوا یا چهند سالتیکه له
دایه ره ی شلبان به شیشکگری شه وان دامه زرا وه و به پوژیش له
دوکانه که ی خه ریکی که لاش دروست کردنه و دوو ده زگای تری که لاش
دروستکردنیشی له مائه وه و له دایه ره که ی دانام وه له کاتی چونه
مائوه بیان چونه سه ر کاری بو دایه ره که لاش دروست ده کات .
که وته پارانه وه و نوزانه وه ده توت هه تیوی هه یه ده یوت ،
- گوزه ران به زه حه مت که وتوه ، هه موو شتی نرخی بوته دووقات
شه گه ر وان که م گوزه رانم ناسووریت .

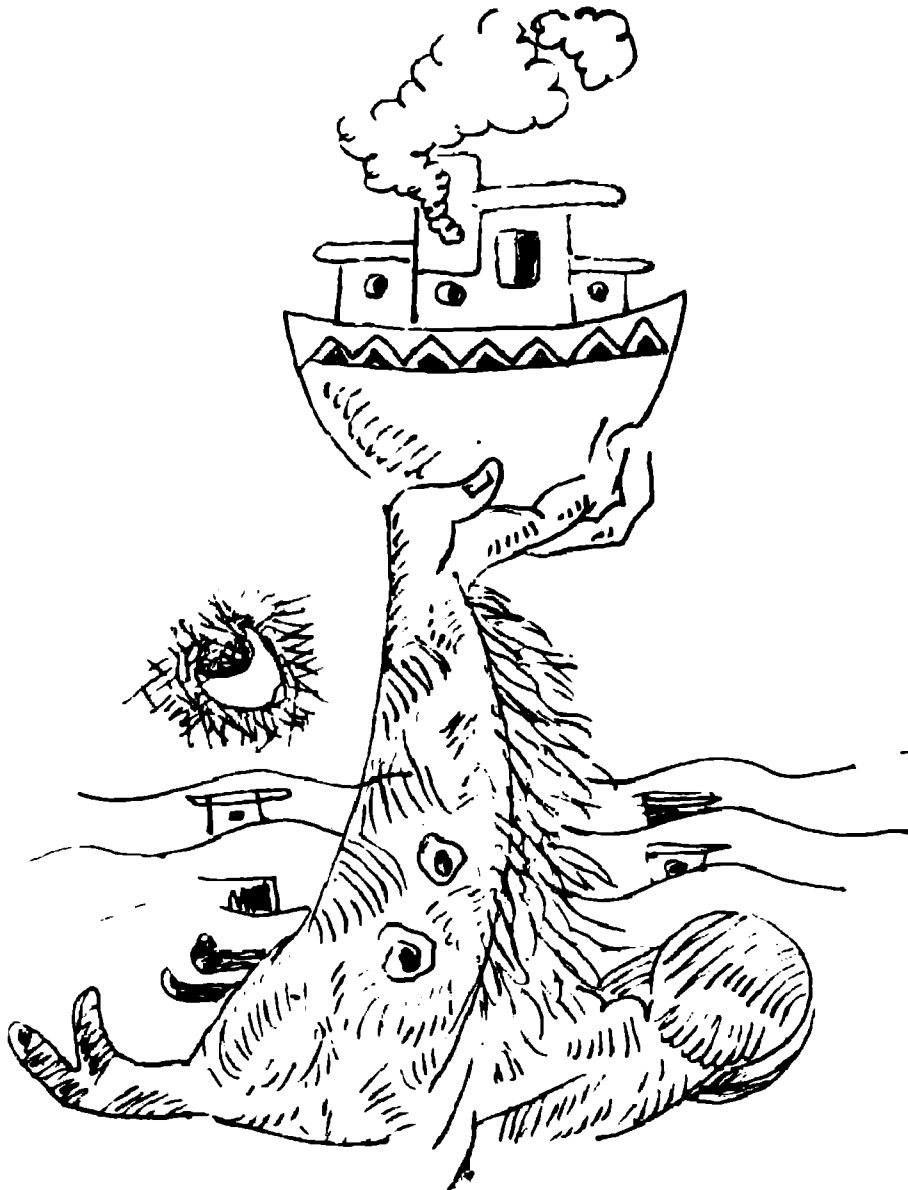
هاته سه ر باسی دامه زرا ندنیشی له دایه ره ی شلبان و ووتسی ،
- پاره هیم بایه خی نی یه ، با ملیون تیریش بیت و هه مووی په نجا
دیناری ته قاویتی نابینئ که زیانی مرؤف مسوگر ده کات و هه تا
مردن نابیریت .

دوایش هاته سه ر باسی ساخته ی خو نه خوش کردنه که ی و ووتسی
- خو شوکور هیم نه خوش نیمه ، به لام شه گه ر شه هام له خلام
نه کردبا ، شه وا به پوژیه به ر پی می بر وا نه ده کردو بریاروی لیژنه ی
ته ندروستوی ته میز ده کرده وه ، خوشته ده زانی منیش هیزی جار انم
نه ما وه و چی تر توانای شیشکگری شه وانم نی یه شه گه ر به ه سؤی
ته ندروستوی یه وه نه بیت جارئ ده سالی ریکم ما وه بو ته قاویت
بوون ، شه وه شی زوره و قهت به من ته وا و نابیت . بویه هه ستام
بیرم له م نیله کرده وه و ده سته جلیکی مه وزم بو قه پاشی سه روکی
لیژنه ی ته ندروستوی به دیاری برد و داوام لئی کرد که به
دکتورم به ناسیتئ و به خزمنی خویم له قه لثم به دات . شه وه به
به لئنی شه وه ی دامئ و ناوی خوام لئی هیئا .

پتکه نینم به قه کاشی هات ، له بیرری خلام ووتم ، (شه گه ر ده رچوون
له وه زینه به هؤی ته ندروستوی یه وه شه وها طانان بیت شه وا
نیوه ی به ره ما شه ماضی ده ولت به ر پتگایه خویان خانه نشین ده که ن .

منیش یه کچکه لهوانه ده لایم ۱.

همموری چند پوژیکسی نه برد ، سه عید زه بۆکم بیهی بیهوه ،
مه ر له دورزهوه نووسراویکی له باخه ئی دهره ئینا و پیشانی دام ، که
خویندمه وه تیایدا لیژنه ئی پزیشکی بپاریا ری خانه نشینکردنی سه عیدیا ن
دابوو به هژۆ نه خۆشی و پله ی په که که وتنه که شی یان بۆی لسه
سه دی سه د دانا بوو ۱۱ .

سه عید زه بۆك ده گاته لای پارێزگارو

پارچه عهردیگی به خۆرای لای وهرده گری

بههری چهند رۆژێک بوو ، دووهم پێشانگای هونهری شیوه کارم به سه رهپرشتی پارێزگار کردبووه . پسهولتهیهکی دا بوومێ که دواي تهواو بوونی پێشانگایه که سهردانیکی بکهم و بهخشیشیکی لای وهربگرم . دواي تهواو بوونی پێشانگایه کهم ، سهه له بهیانی زوو چورمه ته شریفی جهنابی پارێزگار له سهه کورسی یه کهی بههرا مبهههری دانیشتهبووم . بهدواي فهراشه کهی دا ناردو نووسراویکی دادهستی و پۆی ووت :

— بپۆ لای به پێوه بههری دارایی ، شهه پارهییه بۆ شهه هونهرمه نده سههرفه بکاته و له گهه له دهستی خۆشت بۆی به مینه وه .

وورده وورده نووسراوه کانی بهردهمی خۆی شیمزا ده کردو نئاوه ناوهش ئاو پێکی بۆ لای من ده دایه وهه و یه که دوو قسهی شهه له قهه و به له قسهی له گهه ده کردم .

له و کاته سه کرتی بهههه هاته ژووره وهه دوو شریتی ئیدیۆی له سهه میزی پارێزگار دانا و وتی :

— جهنابه وینه گره که هاته وهه شهه دوو شریتهی تریشی بۆ جهنابان هینا وه . یه کهی سه عاته و نیویکه و گشت له قتهی فلیمه ته له فزیۆنی . یه کانی تیایه که زیاره ته کانی جهنابی نیشتان دا وه له ما وهی شهه مانگی را بردو دا .

پارێزگار له خۆشی یان قوونه تۆتکهی بوو ، خۆی بۆ نه کیرا بانگی کرده ژووره وه .

ده بهینم دیسان سه عید زه بۆکی له مهه ره که به کهی خۆمان شهه شهه قورم ساغه له هه موو ریزی که شهه سکوه . سه عیدو وینه گری کوجه مه ره بها 11 نازانم چی شهه زۆلهی که یانده لای پارێزگار ، که چاوی به من کهوت ، په نگی تیکی چوو ، به لام به سهه خۆی نه هینا ،

به چا و قايمی له سەر کورسی به کەمی به رامبهرم دانیشته . هەر به سەر
خۆشی نه هیئا ، که پۆژیکه له پۆژان منی ناسیوه یان ده مناسیته .
منیش وه کو شه و خۆم تۆی نه که یاندو دیقهتی ئەم که له کاته نوێ به ییم

کرد . پارێزگاریش هەر شریته کانی سه روین ده کردو ده بیوت :

- پیچ نالۆی تۆ ئەم به هره بهت له کوێ هیئا ، ئەم زه وقهت چۆن
ههیه شهوو نیوه شهوو پۆژانی ههینی و پشووی په سمی له به رامبهر
ته له فزیۆن دا بنیشیت و شهو فلیمانه ی که ده نگه و با سه منی تیام
تۆماری بکهیت ؟

ئهو پیش به زمانی لووسه وه ده توت برای له دایکه و باوکی به تی
خۆی کردبووه جهرگه سۆزی شهوو ده بیوت :

- جهناب بۆتۆ ههچ به خهسار ناچۆ . تۆ چۆن شهونخونی به
شیشوکاری شیمه وه ده کهمی و بۆ به رژه وهندی و خۆش گوزه رانی شیمه
ههست به ماندوو بوون ناکهیت ، منیش شهوا بۆ تۆمارکردنی
زیاره ته کانت ، ههچ ههست به ماندوو بوون ناکم . به لکو جهۆره
ئاره زوویه که و خووم یق یه وه کرتووه ، ناتوانم به یق تۆمارکردنی
بخهوم .

شای له ماخته چای به ، له ههوت ئای داوه و قاپی ته ی نه بووه .
کهس نه ماوه نه ی تراندیته !! ههقی حاجی حوسین نه بوو بلۆ شه
مردوو نه مره شهیتا نیشت بۆ له خسته ده بات :

پارێزگار بانگی سکرتهیره کهی کردو ووتی :

- له کهل کاک سعید بپۆ بۆلای به پۆیه بهری دارایی و دووسه دیناری
به خنیش بۆ سهرفه بکهن .

سعیدی مه که بزایش خۆی کرده وه فریشتهی خوا و به درۆ ده بیوت :

- جهناب زۆر عه یبه بۆ من پاره وه ربگرم . من ئەم فلیمانم بۆ
پاره تۆمار نه کردوو . شه کهر بۆ پاره بهیته بۆ هه موو سامانی
چه مان شهوێکه شهونخونی ناکم .

پیش شهوهی به پۆیه ده ره وه ، سکا قه یه کی له با خهل ده ره هیئا و له

چونمان بۇ موسل بۇ كرىنى عەردى دكتورىكى ئەوى

له بهر بچوځي ژووره كان و نه بوونی مه تبه ځيكي پوژنا وايښی و
بچوځي باخچه كه مان ناچار بووم خانووه كه م بفرؤشم و به دواي پارچه
عردیكي گه وره تر دا بگه پيښم .

زور گه پام و سوپام هيچ پارچه عردیكي هه رزان به هام لسه
گه ره كه كه ځومان به ده ست نه كه وت . شو پارو و پوله ی به ده ستمه وه
بوو پارچه عردیكي توزيکه له عه رده كه ی خوم گه وره تری پي نه ده هات .
نرخي عه ود به رز بځوه و جاران پيښ ساليك كه س مه تری به
چل دينار نه ده كړي كه چي به ختي من به رز بځوه بؤ هفتا دينار .
پوژنيك به دواي پارچه عردیكي ده گه پام ، چند نووسينگه يه كي
كړين و فرؤشني زه وي و زارم به سر كرده وه و ناوي خوم له اي
هموويان نووسى بؤ كړيني پارچه عردیكي ، له نووسينگه ی مام
ره سول دانيشت بووم ، باس باسى به رز بوونه وي نرخي زه وي و زار
بوو . له وكا ته دا سه عيد زه بؤك هاته ژووره وه و له بازارى زه وي و
زارى ده پرسى . دينار بوو زور هاتو پوچوئى شم نووسينگه يه ی
كرد بوو بؤيه له گه ليان يه ك مال بوو و به سه ربه ستوى له تاويدا
ده خولايه وه و ده فته رى ناو نووسينگه ی مه لده دا يه وه .

سر له شيواره ی هه مان پوژ به بهر ده رگای مالى سه عيد رته
بووم ، بانگي كردم و ووتى :

- ده لئى خه ريكي كړيني عه ردى ؟

ووتم :

- نياز م وايه ، به لام پارو كه م هيچي پي نايه ت . نه كره شو پارو
به ده ستمه وه يه همووي به عه رد بده م شو او هيچم له ده ست نامينيته وه
خانوي پي بكم .

له قاقاي بيكه تيني دا و ووتى :

- هه له منت نه كه وئ ، نه دى من چيمه ليړه له گه ل خوم

عردیكيك بؤ ده كړم مه تری به سى دينار .

پینگه‌نینم به‌قسه‌کەمى هات ووتم!

- سه‌عید تۆش ده‌تەوۆ پیمان پابوینى ۱۴

زیاتر هاته پێشه‌وه‌و ده‌ستى خسته‌ سه‌ر شانم و ووتى!

- هه‌را گه‌وره‌یت، چلانی گالتى وات له‌کەل ده‌کەم، له‌کەل تۆش

نه‌بێ له‌کەل کەسى تر شه‌را که‌تى‌وه‌ها ناکەم.

زیاتر له‌سه‌رى پلایشت و ووتى!

- شه‌گه‌ر باوه‌پیش ناکه‌یت له‌کەلم وه‌ره‌ مه‌ر له‌پشته‌وه‌ی خانووه‌کەم

خۆت پارچه‌ عه‌ردێکى هه‌زارو دووسه‌د مه‌ترى هه‌یه‌ به‌یه‌ک—ه‌وه

ده‌یکه‌رین.

ووتم!

- ده‌زانم هه‌یه، به‌لام کێ ده‌لى خاوه‌نه‌کەم به‌و نرخه‌ ده‌مان داتێ؟

ووتى!

- تۆ ده‌قت نه‌بێ، به‌یانى خۆت بگه‌رێوه‌و به‌یه‌که‌وه‌ ده‌چین بۆ موسل.

من هه‌رچیم ووت تۆ بۆمى ته‌رجه‌مى عه‌ره‌بى بکه، به‌لام پینگه‌نیشت

نه‌یه‌ت ۱۴

سه‌رم له‌قسه‌کانى سوپا ووتم!

- موسل بۆ؟

ووتى!

- خاوه‌نى شه‌و پارچه‌ عه‌رده‌ دکتۆرێکى موصلای به‌و شوینه‌کەم لـه

بابول تۆبه‌ جارێکى تریش چومه‌ به‌سا له‌وۆ نه‌بوو.

هه‌ندیک بېرم له‌قسه‌کانى کرده‌وه‌، نه‌چووه‌ شه‌قلم، فیل و ته‌له-

که‌بازى و ساخته‌کانیم هاته‌وه‌ به‌رچا و له‌بېرى خۆم ووتم (په‌نگه

بێت بێ هاته‌ سه‌رزۆ و به‌ تینویتی به‌مه‌ینیت‌ه‌وه‌، مه‌گه‌ر شه‌مجاره‌ش

شلاینتیکى تری له‌ژیر سه‌ر نه‌بیت) لێکدا نه‌وه‌م میشکى خۆم کرد.

بێ سوود بوو. سه‌ره‌پای شه‌وه‌ش بېریارم دا له‌کەلى بچمه‌ موسل.

له‌بېرى خۆم ووتم (هه‌ر هېچ نه‌بێ به‌گه‌شت و گه‌زه‌رى داده‌نیم و

هه‌ندیکه‌ که‌ل و په‌لى پێویسته‌ له‌وۆ ده‌کړم).

- بۆ بەیانی ناوی خوامان لى ھىنا و بەرە و موسى كەوتىنە پى .
- لەنا و ئوتومۆبىلەكە پىم ووت :
- تۆ شە و دكتورەت چۆن ناسى و چۆن زانیت شە و عەردە ھى شە و دەفروشى ؟
- بەپىكەننە ووتى :
- براكەم . شە و پۆزەى ھاتمە ئوسىنگەى مام رەسول بۆ كرىنى عەردە ، شەى ئەت بىنى دەفتەرى ناوەكەنم ھەلدە داوہ ؟
- لە ناو دەفتەرەكە شەم زانىارى يانەو ناوونىشان و نەسەرەى تەلەفونى دكتورەكەم دەرھىنا .
- لە دەم دەرچو ، بەدەنگىكى گەورە ووتم :
- ھى ساختەچى ، شەيتان پى بەمە نابات چۆن ئەمەت زانى ؟
- بەتوورەى يەوہ ووتى :
- چۆن بەمەن دەللى ساختەچى ؟ ئەمە زىرەكە يەتى يە ، شەى وەكو تۆ باشە خۆتە فقیر حال كەردووەو شەو دەلەتە تۆلبىرانە دەتەرنەوہ .
- بەھزار حال ھەتا دلیم داوہ تەوہ و ئاشتم كەردەوہ . كەيشتینە چۆ ھىشتان دكتور نەھاتبوو ، پىش شەو كەيشتینە عیادەكەى لى سالتۆنەكە دانىشتین . رووى تى كەردم ووتى :
- شەم ئىشەى ئىمە پروفەيەكى دەوئ ، ھەتا لىمان ئىكەنەچى و دكتورىش پىمان باوہر بكات . بۆيە من چیت پى دەللىم بۆ عەردەى بگۆرەو ھىچ مەپرسە بۆ و لەبەرچى ؟
- بەپىكەننە ووتم :
- پروفەى چى ؟ خۆ ئىمە تەمسىل ناكەين . شەو دكتورە عەردە دەفروشىتە و ئىمەش كرىارىن . ھەموو دوو پەرسيارە ، عەردەكەت دەفروشى يان نا و بە چەند ؟
- پى بە دەم جىرتىكى كىشا و ووتى :
- تەرجىو بەخۆشت دەللى پۆشنىر || ئاخىر ھەروات كەردووە بۆيە

نه بېوويته خاوه نى هيچ . ده ته وږ شلم عهرده ش وه كو عهرده كسى
له مېر عه بدول ستار لښ بكه يته . ساليكه بور پښى ده ووتم ،
دينار ټيكم بږى زياد نه كړد ، تږ به رږوژيكي دوو دينارته بـ
زياد كړد .

ووتم :

شوهى چوو چوو با هيچى تر له دوو چوان نه چين . با بيښه وه
سېر باسى عهرده كسى دكتور . من عهرده كسى دكتورم بينيوه ، له
ته نيشت عهرده كسى شو عهردى ما مؤستايه كه مه ترى داواى هفتا
دينار ده كسات به لام پرووبه ره كسى له مى دكتور كه متره . با شوهى
دكتوريش هفتا نه يه نئ له بهر زورى پرووبه ره كسى ، خو هر هيچ
نه بږ داواى شه ست دینار ده كات .

سېرى خو لى له قاندو ووتى :

- من ده ليم نيره ، تږ ده لوى بيدوشه ا شوى له دوينئ وه چى ده رټيم ؟

تږ نا ته وږ مه ترى به سى دینار له ژير چنگى ده ربه ليم ؟

قه تا عتم به قسه كانى نه مات و ووتم :

- گوايا شلم شه ما ده يه به خو پايى وه رگرتووه ۱۴

ووتى :

په يوه ندى به زيره كى و چا پووكى يوه نى يه . شلم دكتوره بيست
سال له مېو بهر مه ترى شلم عهردهى به په نجا فلس له بنه مالى
مه لافه ندى كړيوه هر له وكا ته وه چاوى به هولىر نه كه وشووه
شه گهر پټيش ناييدوزي ته وه . سهرم سوپما ، شو هه موو زانيارى -
يهى له باره دكتوره وه چون به ده ست گه يشتووه ا شه گهر
دا يه ره شيساش بوا يه شمهى پښ نه ده كرا . نازانم شلم
سهك با به شلم به هره يه لى كئ بږ ما وه ته وه . بيه وټت يه كئيكه
بټرپښ زانيارى له سهر خو و چوار پشتى كډه كا ته وه .
له وكا ته دا دكتور گه يشته جئ .

دكتورى كى به سال چوو پيرى شهت و گټيرى چاوكز ، چاويلكه يه كسى

پزیشکی لهچا و کړدبوو ، وا پئ دهچوو گوئ یه کانیسی گران
بوومین بویه سماعی لهنا و گوئی دانا بوو. چوه جوی خوی
دانیشتو جهرهسی لیدا ، بانگی فراهکمی کردو پئی ووت :

— با بینه ژووره وه .

چوینه ژووره وه ، هردوو کمان له تنیشت یهک له بهرام بهری
دانیشتین . دواي سلاوو پږیز ، سعید پروی له دکتور کردو به زمانی
کوردی ووتی :

— دکتور هاتوینه عه رده کمی هولیترت لی بکړین ؟

دکتوریش سهری خوی له قاندو ووتی :

— اچس بالعربی ما ا فتمم ؟

سعید پروی له من کردو ووتی :

— بوی بگوره سهر زمانی عه ره بی ؟

شیر شهوه بوو سعید دهستی پئ کردو منیش باشو خراب چی
چی ده ووت بویم ده کرده وه عه ره بی . قسه وای ده کرد سهر به
ههش پئی پئ ده کهنی . ههتا بویم وه رگیرا سهر زمانسی
عه ره بی هه موو لیوه کانی خوم له تاوان کړو شته وه . له تاوان
وهخت بوو وهک دهه دهه بهتقم . دهیوت :

— پیاوئکی هه زارم ، چهند سهر مه پیکم ههیه له گهل په شمالیک
له داره تی دنیا له وهنده زیاتر هیچی تر شک نابم . خاوه نی
ده سهر خیزانیشم ، کوزه رانم زور زه حمت بووه و له ناو شاریش
له ورگا نه ماوه ، شاره وانیش تنگی پئ هه لچنیوم و لی نا گه پئ
مه ره کانم به ناره زوی خوم بله وه پینم . زه وی یه کمی توش بو
له ورگا زور باشه ، که وتوته دهره وهی شاره شوینه کمی چاله و
ناوی باران و چلیاوی شاریش دنته وه سهر ، بویه سال وهختی
سال سهوزه کیای لی نابریته . منیش دهموئ شه و پاره و پولی
همه به و عه ردهی توی بدهم و په شمالیکیشم ههیه له ناوی
هه لدهم و له دهستی کریچی یاتیش رزگارم ده بیته .

دکتوره که شهبلهه بېوو ، دهمی بستیگ بهش کردېږوه . له کبله
 وه رگپرانې هدر دېږیک لهو قصانه ، موچرکيگی ماردې بهله شدا
 ده مات ، گوډ يه کانی وهی که رویشکی قیت کردېږوه . له سر
 سامیان چاوه کانی زهغه کردېږوه . کهله قصه کان بېویندوه دلـی
 لهغز چوو و پشتاو پشته به کورسی یهوه بهرېږوه ۱۱ هندیکی
 ثاومان بدهم و چاوی دا کرده به توندی بانگمان کرد ، دکتور ...
 دکتور ... بههزار نالهی علی هتا بهغوی هاتهوه و هستاوه
 سه ریډ ، سعید زه بژکیش هدر له سر پیکې لغوی بوو ، پرووی له
 دکتور کردهوه و ووتی :

دکتور بؤ فروشتنی عهده کهت چی ده لغوی ؟

دکتوریش به نقه نقره جده جقه هاته وهلام و ووتی :

— ماقوله شهه بیست سألہ شاری هولیر نه گه یشتبیته لای عهده —

کهی من ۱۲

شهویش به پتکه نینهوه ووتی :

— به بیست سالی تریش شار ناگاته شهون ، بویه من مهراقنم

لسوی داوهو دهموډ بیکه مه لهوه پرگا .

هرچه بنده شهم سعیده وهکو پیوی وایه ، فروفتلی لهین نایه

بهلام موسلاوی لهو پیوی ترن . ههروه کو . په نده کهی له مه پ

خوشی یان ده لئی (هامووشوی پیوی یان بکه بهلام هامووشوی

موسلاوی یان مکه ۱) شهه راست ده رچوو . دکتوره که سه ره پای

پیوی و بکه کهوتوویوی له سعید زه بژک زور زان تر ده رچوو .

هرچه بندی مهول و تهغه لامان له گه لئی دا که نرخیکی بؤ فروشتنی

عهده کهی دا بنئی هتا شهه شه فسه یه کی لیوه بکه یین . بهلام

شه و نقهی لیوه نه مات و چند بهرد هاته وهلام شهویش هه

شهوه بنده .

ثاخییری و عثمان :

— توه شه عهدهی خوت ده فروشی یان نا ؟

ووتی :

- ده یلرۆشم .

ووتمان :

- که واته بلق به فلسطیکه ا

ووتی :

- شه و زانیاری یه شیوه له باره ی عه ده که مه وه باستان کرد ،

ریسی لق کرده مه وه خوری ، من باش له عه ده که م که یشتی سوم

بۆیه پام ره سوولم ووتبوو به نرخیکه باش بۆم بفرۆشق .

ئیساش شیوه عه ده که تان لق کرده مه که ری توپی و هه رچه ندی

پئی بدنه خساره و نا هیئق .

سه عید به م قسه به دلخوش بوو ، خوی پی نه گیرا ، یه کسه ر

کیسه به که بیست و پینج دیناری دهره ئینا و ووتی :

- مه تری به سی دینار بۆمن ، با خسار بیته ، من بۆ له وه پرگامه ،

خۆ بۆ دروست کردنی قه سری زهورم نی به 11

دکتۆر سه ریکی هیئا و سه ریکی برد ، ئاخیری بریاری له سه ر شه وه دا

که زیاره ئیکه مه ولیر بکاته و له گه ل پرووپیوی تا پۆ عه ده که ی به سه ر

بکاته وه و پرسیکی نرخه عه ردی ده ورو به ری عه ده که ی خوی بکاته ،

ئه وکاته وه عه د وه عه دی پیا و بیته مه تری دیناری کیش له خه لکی

تر عه ده که ی بفرۆشیته وه ئیمه . که وای ووت سه عید زه بسۆک

بی هیوا بوو ، زمانی خۆی که سته وه و پوی له من کردو ووتی :

- نیشه که مان فته 11

مه رچه نده زۆرم به لوه ناخۆش بوو که ما به پووچ ما ینه وه و ما ندوو

بوونمان به فیرو چوو که چی سه ره رای شه وه ش زۆرم پی خوش بوو

شه و جارهیان فیله که ی سه ری نه کرت 1

هه ستا ینه سه ریق و خوا طافیزیمان له دکتۆر کرد . پاش شه وه ی

بچینه دهره وه ، سه عید زه بۆک دا وای له دکتۆر کرد که کارتۆنیک

شیری بلارکۆنی بۆ بنووسیت به بیانوی شه وه ی گوا یا دوو متا لک

جمكسان تازە بوو ۋە يەككىن تىرىشى ھېشتان ھەر شىرەخۆرە يىھو
ژنەكەشى لەسەر جىڭ كەوتوۋەو كەس نى يە بەختىۋى يان بىكسات .
ئەو ھېو دىكتور پىسولتە يەكى بۆ ئووسى ۋ لەژىرە ۋەى عىادەكەى
دىكتور دەرمانخانە يەك ھەبوو كەس ئى دىكتورەكە بوو ، پىكە
كارىتۇن شىرىى بلاركۇنى ۋەركرت .

خو نەبىت كەس سەرى لەم غىرىتە دەرنا چىت ۱ ئەمەشى ئۆيىنىكى
تەرە ، مەگەر دۇراندنى غەردەكەى پىڭ پىرەكاتەۋە ۱
پىم ووت ۱

– سەغىد كوا منالى شىرەخۆرە تان ھەيە ۱؟

لەقاي پىكەنىنى داو ووتى ؟

– پەلە مەكە ھەموو شىكە ھى خۇى ھەيە . جارىن بەس تەماشى
بىكە ، دوۋاى دەزانىت مەگەر سەغىد نەبىم ۱ چۇن لى
دەگەر پىم زەرەر بىكەم ۱؟

ھەندىكە دوور كەوتىنەۋە ، كارىتۇنە شىرەكەى بەچار قاتى خۇى
فروشتەۋەو پارەكەى خىستە تەنكەى باخەلى . بەسەرسورمانەۋە

ۋوتى ؟

– ئەۋە چى يە ؟

ۋوتى ؟

– ئەى چۇن ، نابىق خەرجى ھا تۈۋچۇم دەربىتە ۱؟

چون دوکانه گه ی به بن مؤلته ته واو کرد

نیوهی خانووه کانی گه په کی موفتی له لایهن سه عید زه بوکوه
دروست کرابون بویه زورکس ناوی گه په که کی نیمه به سه عید او
ده برد . وه کو بلتی لهم دوا دوا بی یه دا سه عید هستی به وه
کرد بیت که خانو فرۆشتن په و اجی نه ما بیت له بهر کم بوونه وهی
عردی فرۆشتن و بهرز بوونه وهی نرخه کانی یان و نرخه که ره سته
خانوو و کروی کریکارو زور تنگه و جهلمه تر . بویه ما وه یه
بوو به دوا ی شوینیک ده که را که به هو ی شه وهه نانیکی چه وری
ده ست بکه و ی .

پیاویکی زور ماندوو شه که ت بوو ، نه یه زانی حسانه وهه دانیشن
چی یه ، شه و پوژ له کار کردن و که سابت دا بوو . سه ریکی هه بوو
سه د سه ودا . به قه د جویکی هه بوو شه که ر بشت دیتبا زکت پی
ده سو تا وهه خیرت پوی ده کرد .

هه موو ده میک ده که پوزا یه وهه ده نووزا وهه ، له باسی پاره و درا و زیاتر
هیچی تری له سه ر زار نه بوو .

به یانی یه کی پوژ می هه یی به لای مالی سه عید ده هاتمه خواره وه بینیم
ده سته یه که کریکار به قازمه و خاکه ناس خریکی هه وه که ی سه عید
زه بوکن و ده یمیننه خواره وهه .

هه ندیکی تریش خریکی برینه وهی دار پرته قال و هه رمی کان بوون .
که دیمه نی شه دار پرته قال و هه رمی یا نه م به پراوی بیننی که له
بو یان ده ته زی .

شونیکم هه لکش او له بیری خوم و وتم (په کو ده لوی شه و پیا وه
خلافه و ، بچی شه هه وه جوانه و داره نایا بانه ی به ردا وه ؟)
هه تا چه و به بازارو هاتمه وهه ، شه و جار ه یان بینیم له شویننی
پوو خا وه که ژوو ریکی خنجیلانه ی لی بهرز کرا وه ته وهه و ده رگا یه کیشی
له دیوی ده ره وه تی گبرا وهه .

چومهلای ووتم! ده تهوئی شهم ژووره بچوکه بکهیته. چی؟
 زوره لهسه رپویشته ووتی! خهرچی گرانه، کیلوی مریشکه به
 دینارو نیویکه، هی گۆشتی ئازهلش به پینج دیناره، دهستی
 هیلکه دووانزه پهنجایی... منجه لکی ماست که بهشی یه که
 رۆژ بکات بهدوو دیناره.

ووتم! مه بهستت چی به؟
 ووتی! نیازم وایه شهم کۆلیته لهم توژبنه دروست بکم وههندیکه
 مریشکه و ئازهلای تیا بهخپو بکم.

ههه! شهم رۆژه دهستهیه که کریکار بهسه ر دیواره که کهوتن و
 دار سپینداریان لهسه ر دیواره کان رایه ل کردو به ته به قه جهمه -
 لۆنیش دایان پۆشی و دواي خۆله بان خهفتهیه که کۆنکریتی یان
 لهسه ر گرتوه و سه بیان کرده له دیوی ناوه وهی ژووره کهش دوو وه ستاو
 چوار کریکار خهریکی له بخ کردنی دیواره کان بوون. نهگه یشته شه و
 دهستهیه کی تری کریکاران به گورچی بهدوو سۆ خهفته عه ردی
 ژووره وه یان کۆنکریت کرد.

هه رچه ندی بیرم لۆ ده کرده وه سه رم لۆ ده رنده کرده له بیوی خۆم
 ده مووت (دروست کردنی کۆلیتیکی وای شهم هه موو په له یی و هه یان و
 به یخه ی بۆچی به). چومهلای و لیم پرسی!

- سه عید نه کهر کهس نه تناسۆ من ده تناسم بایی چه ندی!
 هه ر به خۆم ده تناسم چ مالتکی، شه یان به شه یان تیتی خۆی
 له دهستی تۆ رزگار نه بووه. به راستی پیم بلۆ شه مه ت بۆچی به؟
 له قانای پیکه نینی دا و ووتی! به سه ری مناله کانم نه کهر نیوسه عات
 پیشی شیتا شهم. پرسیا رته لۆ بکردبام به راستی وه لامم
 نه ده دایته وه، به لام شیتا بی ترسو به راستیش وه لامت ده ده مه وه.
 به سه ر سوپمانه وه ووتم!

- بۆ؟

ووتی!

چون خوی ده کاته وه کیلی کوهمپانیای

جگاره له هه و ئیر

سه عید زه بۆک کلکی له مه مو شوینیک ده جولیته وه ، هه ر
پۆژی له دا به ره به که . هه ر کارو کاسی به که خیری پیوه بیته وه کو
پشیله بۆنی ده کاته و خۆی ده که به نیته .

هه فته به که زیاتر بوو له که له مام مه مه مه د به کی فایلیکی ییان
خسته بووه بن هه نگل و له ریگی کار که جگاره ده هاتن و ده چوون .
به مام مه مه مه د ووت :

— ده ئی له که له سه عید شتیکتان به ده سه وه به وابه به که وه گونجان و
خه ریکن ۱۴

به پیکه نینه وه ووتی :

— خوا خیری بنووس . ناگام له هه چ نه بوو . ناگاداری کردمه وه

که کوهمپانیای جگاره نیازی وایه وه کاله تی فرۆشتنی جگاره بداته
ئه که سانه ی مه رجه کانی شه و وه کاله ته یان تیا هه به .

زۆرم زگی پۆی سووتا . له وه ده ترسام فیتنه به کی له بقه و موق
ئه کینا ناگادارم ده کرده وه که ناگای له خۆی بیته نه بـاـدا
به فرۆشیته و به خۆشی نه زانی هه روه کو چون منیشی به دوای خۆی دا
به موسل بی شه وه ی فلسیکی قه لپی له قازانج بکه م .

شه م ساخته چی به خوا به هه ره به کی وای داوه تی ، گیات به سـو
دینیته چۆکان و هه چیش نی به . منه تیکسی به خۆرایی هه لده کریته
و زۆر مه منونیشی ده بیته و له سه ر حسپی تو خه لیک چاکه وه
پیاوه تیش ده کاته بی شه وه ی هه چیشته بۆ بکاته . به لام به کـ
ده ئی ۱۴ شه وه ی نه که ویته نا و تۆپی شه م ریوی به باوه رناکاته ،

پاشی تریش خه پشه ی بری ۱۱ دانم به خۆم دا کرته و شه وه ی له
دگم دا بوو له دلی خۆم هیشته وه به چاکه و به خرابی ناموزگاریم
نه کرد .

چند مانگیکه به سه رچوو و پوژیک به بهردهم دوکانهکھی مام
مخفهد پهتا بووم و ملاوم لوی کردو وهری گرتوه . جگاره
خوریکه لهلای دانیشتم . هر پرتو بۆله بۆلی بوو و له بهر
خویوه دهیوت !

- سهگی سهگه بابی وا ، دوو مانگه زیاتر له شیشی کردم و مه سه رفی
تا کسلی و بهرتیل دان و ده عوه ته و ده عوه ته کارن و یاره ی دیاری
و پیوول و سکالی پی دام و وهکو کوچ کوچه ش منی دایه دوا ی
خویوه لهو دایه ره بۆ شهو دایه ره و لهو که راج بۆ شهو
که راج ، چی به وه کاله تی پاکه ته فروشتن به جومه بۆ خوی و
بۆ من ده ردینئ . له دوو واییشدا وه کاله ته که تی تنیا بۆ خوی
ده رمینا . ده شئی چی به ، وه لا تنیا به که وه کاله تی یان ده وئ !!
منیش ووتم !

- چۆن وه کاله ته که یان به سی دا به شهو ؟

ووتی !

- کئی بزانی شهو پیوی به هه موو زانیاری و یا ساکانی شهوانی
شه زبه ر کردوو وه به تا که مه رچی که هه موو مه رچهکانی شیمه ده داته
لاوه !!

سه رم له مه سه له ی شهو تا که مه رچه و مه رچهکانی تر ده رنه چوو
پووم تئی کردو ووتم !

- لیته حالی نه بووم ، نکایه زیاتر پوونی بکه وه ؟

به در پیژی له سه ره تا وه هه تا دووایی مه سه له ی وه کاله ته که ی بۆ
گیرا مه وه ووتی !

- منی به دوا ی خوی دا ، هه موو با زاری پی گئیو کردم . چند که راجی
که وره هه یه هه مووی به سه ر کردو ته وه بۆ به کرى گرتنی دوو
که راج ، به کی یان بۆ من و شهوی تریشیان بۆ خوی ، منیش
هیچم لئ نه دزانی و له مه به ستی نه ده که ی شتم ده یه وئ چـ
بکات و پی شنی نه ده ووتم ، شه که ر لی شم بی رسیبا ده یه وته ! (تـ

به سا له گهلم وهره و تماشا بکو هیچ دهنګه مه که. شوه بوو له گهلم دوو خاوهن گهراج ریکه کهوت بو به کرځی کرتنی گهراج. کانی یان، یه کی یان بومن و شوی تریشیان بو خوی. شوه وی راستی بیت خاوهن گهراج کهان له به کرځی دان نه بوون به لام شم زوله به ناوی شوه له ژیر چنگی دهره پیمان گوا یا گهنم جو په کی زوری دوریوه ته ووهو چیگای نی یه توی بکا، شو گهراجا نه شو شوینی باشن بو عمباردانی گهنم و جو و فروشتنی. ریکه ستنیکی له گهلم خاوهن گهراج کهان بو ماوه یه که مانګه و به کرځی (..ه) دینار به ست. پوی ووتبووم که حقم به سر هیچوه نه بیت نه کینا هر زوو دهموت گهنم و جو پی شیمه بو وه کاله تی جګاره هاتووین یان گهنم و جو به لام شارام کرتو هیچ دهنګم نه کرد هتا ریکه وتنه کهانمان ته واکردو گه پراینه ووه. له گه پراڼه ووه لیم پرسی بو به کابرای خاوهن گهراجته ووت بو عمبار کردنی گهنم و جو مانه و نه توت بو پاکته فروشتنمانه. ووتی، نه کهر بو شو ماوه کورته نه بایه شو خاوه نه کهی شم گهراجا نه ی به ده هژار دیناریش به سر قوفلان نه نه ده دا. خو شیمه ش هر تنیا یه که مانګه شیمان پی یه تی دوا ی شو ماوه به کلیه کهان دهنه یه ووه خاوه نه کهی و کرځی یه که شیمان بو ده که ریته ووه.

مام محمد به رده وام بوو له سر گپراڼه ووهی سر برده کهی و ووتی:

— منیش ووتم نه کهر وایه بو شم گهراجا نه ت به کرځی کرت. ده با بو شو ماوه که موش هر نه بوا یه؟ ووتی، چون وا ده لوی، نه کهر شم ریکه وتنا نه مان به ده ستوه نه بیت مدرجیکه لسه مدرجه کانی به رز کردنه ووهی دا وای وهر کرتنی وه کاله ته که مان نا ته واک ده بیت و سهیری مه عامه له که مان نا کهن. چونکه دوا ی به رز کردنه ووهی سکا بو کومپانیای جګاره و لیژنه یه که دیته

تەماشای گەرا جەکو لەبەر پۆشنا یی پووبەرەکی بپیار لەسەر
 دان و نەدانی وە کالەتەکە دەدات .
 ھەرچەندە زۆر ئیشم ھەبوو ، بەلام لەبەر خۆشی سەربردەکەو
 نووی یی ساختەکی سەعید زەبۆک ھەلنەستام و گووی بەکانم
 بۆ قەسەکانی مام مەحمەد قولاخ دا . لەسەر ییکەو ھە پیکەنینم
 پۆی دەھات لەسەر تریکۆ تریشەو ھە دلم بۆی دەزورایەو . ئەویش
 بەردەوام بوو لەسەر گێرانەو ھە مەسەلە ی وە کالەتەکە ووتی ؛
 دوا ی ئەو ھەموو مەسەفەو چاوە پوانی و دوکان داخستە ، ھەموو
 ماندوو بوونەکەم بەلاش چوو و جەنا بییشی وە کالەتەکی بۆخۆی
 وەرگرتە و زیکی چاوەکانی دینام .

پیکەنینم ھات ووتم ؛

– لەو ھەندە ی گێراتەو ھێچ خەتای سەعیدی تیانەبوو . وەکو خۆت
 ووتتە ، بۆ ھەموو شوینیکە ھەر بەیەکەو دەچوون و بەیەکەو ھە
 مەعەلە کەتان بۆ کومپانیا ی جگەرە بەرز کردەو . ناھیکسی
 درێژی ھەلکێشا و ووتی ؛

– ھێچ منی نەکوشتوو ھەو نەبیت ، بۆ ھەرکۆی بکێرمەو قەرزار .
 یشم دەکاتەو ؛

پووی تی کردم و ووتی ؛

– دەزانی خەتاکە ی چی بوو ؟

ووتم ؛

– چی بوو ؟

ووتی ؛

– ئەو پووی یە قیلبازە ھەر لە ھەو ھەو دەیزانی یەکەو کیلی .
 بیان دەووی و دەیدەنە ئەو کەسە کە گەرا جەکی لە ھە ھەوان
 گەرە تر بیت ، ھەر بۆیەش گەرا جە گەرەکی بۆ خۆی دانائو
 بچو کەکی بۆمن ھیشتەو .

منیش ووتم ؛

- گومانی خرابه مهبه ، بهلکو شهویش وهکو تو نه یزانی بی ؟
سهری خوی لهقاندو ووتی : تو لهمن باشر شه م سعیده ده ناسی و
دهزانی مالتیکی چ قهله . سهروکی لیژنه پی ووتم زور له میژنه
به سعیدمان ووتوه بیهک وه کیلیمان دهو و دهیدهینه شهوکهسه
که گه راجه کی له هه مووان گه وره تر بیته . زورم مهراقه بوو بزانه
بو پیکه وتنه کی بویهک مانگ بهست .

له مام مه مادم پرسى :

- نه تزانی بوچی پیکه وتنه کی بو بیهک مانگ بهست ؟

به سهر سورمانه وه ووتی :

- ماقوله تو نه زانیت ؟

ووتم :

بو ماقول نی بیهک دیاره وه کاله ته کی هه بویهک مانگ

دهردینى ؟

ووتی :

- شه هه موو شه ره شهقی بو وه رگرتنی وه کاله ته کی بیهک ، چتون وابسه

ناسانی وازی لی ده هیئى ؟

ووتم :

- شهی نه توت مارجی سه ره کی بو وه کاله ته کی ، گه راجه که وه

پیکه وتنه کی بیهک ؟

ووتی :

- هه شه پوژهی لیژنه له ته ماشای گه راجه که بوونه وه و بریارى بیان

له سهر دانی وه کاله ته که به سه عید زه بوکه له کیله کانسى دا وه

خا وه نه کی و هیچ شیشی به گه راجه که نه ما .

به سهر سورمانه وه ووتم : شهی شه گه راجه بوچی بوو ؟

ووتی :

- ته نیا بو بریار له سهردانی لیژنه که بوو .

ووتم :

- ٺٺي ڪه پاڪه ته ڪان وه رده ڪري له ڪوئي دا بيان ده ڪريٽ ؟

به پيڪه نينه وه ووتی!

- دا ڪرتني چي ۱۹ بڻو ديئي بڪه وٽه سهر عه رد و هه ر له سهر

پشتي لوري به ڪه وه به چوار قاتي نرخی خوي ده يفروشيته وه

بازاري رهش .

چون سه عيد زه بؤك مؤلته تي دوكانه كه ي به ره سمي وهرده گريته

مام مده مده دي به خت ره ش ديسان بووه نيچيري سعيدو چارتيكي
تر وه كو دوو پشكه پي يه وه دا ، شه وه باره يان بؤ هه تا هه تا به
له وه رگرتني مؤلته تي دوكانه كه ي بؤ به ش بووه .

كي بؤرائي شاره واني ياساي خوئي له باره ي مؤلته تا شسي
دوكانه وه بؤ هه تا وه وه به و پي يه شه دوكانه كه ي له نا و كه ره كه
نيشته چي يه كان كراون وه يان ده كرپن شه كه هه ندق مهرچسي
تا يبه تي يان تيا هه بيته مؤلته تي يان پي ده دريته .

قته سعيد نه بووه شاور له دراوسوي خوي بداته وه شه كه ر كارتيكي
پي نه بوويته . له م دوايي يه دا سعيد زياتر له چساران ياي
ده گرتم و له دوكانه كه ي خوي كتيكه و ساردن به زوري ده رخواورد
ده دام . نه كه هه رته وه نده ، به م دوايي يه له وه ش په تي كرد
تا كه يشته شه وه دوو قووتوو شيري كه وره ي به توبزي دامق و
پاره كه شي لي وهرنه گرتم .

هه رزوو زانيم شه ماسته موويكي تيدا يه به لام خوم له كي لي دا
هه تا بزانه چي ئويينيكي تسي له ژير سر دا يه . تر يمه ري وه كو
خوي قته نه بووه ، نه كه ر بيه وي دا واي شيشيكي وه يان شيشيكي
له يه كيكي بكات يان واسيده ي پي بكات ، هه فته يه كه له وه وبه ر
زانباري يه كي ته واي له سه ر خوي و كه سو كارو هه و پي كانسي
كو ده كاته وه . دواي شه وه ش له هه ليكي ده كه پي دياروي پيشكبه ش
بكات .

شه ويكي به شيشو كاري دا يه ره خه ريكي بووم ، هه تا دره نكه نه كه رامه وه
مالي . كه هه تمه وه ژنه كه م ووتني!

- شه وه ديسان سه عيد چي شيشيكي پيته ؟

ووتم!

- بؤ ؟

ووتی!

- شمېرؤ له نیوهی پړوه ههئا شیتا زیاتر له چوار جار هاتووه و!
له توی پرسویه .

زمانی خوم گهسته ووهو له بیری خوم ووتم (دیاره خراپ توی
نه گه یشتوومه شم نه رمه سونه کاریکی گرینگی بییمه بویسه
هفته یه که ده م چهور دکاتو بده وره مدا ده خولیته وه).

بو به یانی دوا نیوه پړو تازه دستم له نان خواردن هه لگرتبو و
له درگا درا . سعید زه بؤک بوو . دوا به خیره اتن و چاکس و
چونی ، فایلیکی له بده ممانا ووتی!

ما ویه کی زوره خهریکی دهره یانی مؤله تی دوکانم و
هینا و مه ته سر ته و او بوون ته نیا نیمزایه کی ما و ته و او بیت .
که چی بده بختی به یانی ده بی له بغدا ناما ده بم بو عمه لیا ته
کردنی قاچم .

ووتم!

- بو قاچت چی به تی ؟

ووتی!

- نه نکوستی گوره چی قاچم شیتقانی هینا ووه عمه لیا تی ده کم .
هه رچهنده هیچ شیتقانم نه دیت ووتم!

- شینشالا چاک ده بیته وه . پروم تی کردو ووتم!

- نه وچا شهو چی په یوه ندی به مؤله تی وه رکرتنی دوکانه وه هیه ۱۴
ووتی!

- نه کهر شمېرؤ شم نیمزایه م بو نه کروی شه و ریسم لئ ده بیته وه
خوری ، چونکی به یانی زوو ده بی له نه خوشخانه بخوم و عمه لیا .
ته که بکم . خوست ده زانی چون بده دست مرؤفه و هاتنه وه له
دهست خوی نی یه .

نه زانی مه بهستی چی یه ووتم!

- جا من چیم له دهست دیت ههئا بؤتی بکم ؟

به پيگه نينه وه ووتی!

- ئيشه كه له سه ر تو ده وه ستی ، شه گه ر به توئ بۆمی بكه يت زۆر
ئاسانه و هر شه وړو ميسه ر ده بئ . شه گه ريش نه يكه ی هه ر نا بئ ،
كه و تمه شه مری واقیح و و وتم!
- شه وه ی له ده ستم بئ بۆتی ده كه م .

ووتی!

- شه م پوو پيئوه ی كه ناوی له نا و فایلی مه عامه لاته كه ها تو وه ،
سه رۆكی لیژنه ی موله تدا نی دو كانه كانی نا و كه ره كه نيشته جو
كانه . . . .

پيش شه وه ی قسه كانی ته وا و بكات ، سه ير يكي نا وه كه م كـردو
و وتم!

- من شه و ئافره ته نا نام . ووتی!

- ده زانم نا يناسی .

و وتم!

- شه ی چۆن يارمه تیت بده م كه نه يناسم ؟

ووتی!

- شه و پوو پيئوه براهكی شه ندا زيار ی له دا يه ره كه ی ئيئوه يه .

و وتم!

- كئ يه ؟

نا وه كه ی پئ و وتم . سه رم سوړما ، چۆن من تا ئيشتا نه مزانيوه
شه و پوو پيئوه ی به شی موله تی بينا خوشکی ها وړئ كه ی خو مه !

و وتم!

- ئيشتا چیت ده وئ ؟

ووتی!

- ئوتۆ مۆبيلیكت بۆ ده گرم ، له كه لم وه ره مالی يان و داوا ی لئ
بكه به لكو يارمه تيم ده دات و شه م شيمزایم بۆ ده كات .
فه رمانی خوا ره زای حه قه !! سواری ئوتۆ مۆبيلیكه بووین و
چووینه مالی يان .

ووتی!

- دلنیای شهوه مالی یانه ؟

ووتی!

- جاریکی تریش ها توومه . لهزه نکسی بهرده رگا که مان دا . پوپتیه که
ماته دهره وه . هیشتان من قسم نه کردبوو ، سعید پرووی له
کچه که کردو ووتی!

- شه مهش بوازا که مهو له گهل برا شه ندازی یاره که ی شو له یه که
دایه ره به یه که وهن .

موچرکیکی سارد له توقی سر مه وه هه تا ژیر پیچ به له شمداهات ،
شاره قه ی سورو شینم به دهر دا ، له بیر ی خوم ووتم (شم قورمه ساغ
له هیچه وه خوی کرده مام ، ده ترسم په ندیکم پو بکات 11) .

پیاویکی به قه لافهت ، سرورپیش سی له ته مه نی یا وکه پیچ عیبه
نه بوا یه به دروم ده خسته وه به لام دانم به خوم دا گرت و نقسم
نه کرده . کچه به سه ته زمانیش که زانی ما مه مه زیاتر ریژی لیئاو
به ریژ لیئا نه وه هه ردو کمانی کشانده ژووره وه . برا شه ندازیار-
ه که ی له مال وه بوو ، به خیره اتنی کردین و له جیاتی خوشه که ی
به و شیواره دره نگه له که لمان ها ت بو پیوانی پرو به ری دوکانه که و
چونیتی گونجانی له گهل مهرجه کانی شاره وان ی ،

به پوی ته علیماتی شاره وان ی ده بوا یه پرو به ری ته وانی شو دوکانانه
له بیسته مهتری چوارگوشه که متر نه بیته و له پیشه وه دوکانه که ش
مه ترون یویک به قوولی ده رگای دوکانه که له شوسته ی شه قامه که
بخریته لاه .

چووبینه سهر دوکانه که ی . له ریگا له ناو تاکسی به که بیر ی شه وه م
ده کرده وه باوکی منیش وه کو شه و خاوهن دوکانه و تا نیستاش
مؤله تی دوکانی دهر نه هیئا وه . زور جار ان سزادرا وه و توششی
ده مه قالی بووه له گهل چا و دیری شاره وان ی له سهر شم سه ریچی-
کرده . خو شه که ر بمزانیبا شم شیشه وا به ناسانی ده بیته

پیش هموو شتیکه مشووری موله ته که ی با وکیشم ده خوارده هه رچه نده
 لهاتنم له گه ل نه م که له ک چی به زور په شیمان بووم به لأم
 زیانیشم لئ نه که وت ، به موی نه م ئا وقاته وه هموو مهرجه کانی
 موله ت دانی دوکانم زانی . له دلی خوم ووتم (له به یانی زووتر
 نی به موله تی دوکان دروست کردنه که ی با وکیشم ته وا و ده کم) .
 خو سه عیدیش نه بوایه ئیستاشی له گه ل بیت نه مده زانی شه و

پووپیوه خوشکی براده ریکی دلسوزم دهرده چی ۱۱

که یشتینه سه ر دوکانه که ی ، هه ر وه کوله وه وپیش وه سنی دوکانه که ییم
 بو تان کردبوو ، هه مان دوکانی جار ان که به نای کولیت به شه وو -
 زوژیک له ترسی مام مه مده و شاره وانی دروستی کرد ته نیئا
 یه ک شتی گورایوو ، شه ویش گواستنه وه ی قه په نگه که بوو .
 له پیشه وه ی دوکانه که هه لگیرابوو و بو دواوه به دووری مه ترو
 نیویک به پیوی مهرجی شاره وانی گوژرا بووه . به لأم له هه مووی
 سه برتر شه و بوو ، کوئ یه کۆنه کان که پیشتر قه په نگه که ی له سه ر
 دانیشتبوو هه ر له جوی خوی له تا و دوو دینکه که ما بووه و دوو کوئ
 تری له شوینه نوئ که چه سپ کردبوو ، براده ره شه نداز یاره که
 پیش هموو شتیکه دووری نیوان قه په نگه که و شوسته که ی پیوا و ووتی
 - زور باشه ته واوه . مه ترو نیویکی بردوته دواوه .

دواییش خهریکی پیوانی ناوه وه ی دوکانه که بوو ، هه رچه نده ی
 ده یکرد پوو به ری ناوه وه ی دوکانه که بیست مه تر دهرنده چه وو .
 سه ری خوی له قاندو ووتی!

- وا له به ر خاتری تو ده نک نا کم ، شه کینا مهرجیکی ناته واوه
 به لأم له به ر شه وه ی له دوورخستنه وه ی قه په نگه که عه یبی نی یه
 که مهرجیکی سه ره کی موله تی دوکانه و بویه به خوشکم ده لیم
 بوئی شیمزا بکات .

زوری مه منون بووم . دوا ی دانا نی براده ره کم به یه که وه به تا کسی
 که پراینه وه مائی ، له ریکا پیم ووت!

- سه‌عید سه‌رم له‌یه‌که شت ده‌رنه‌چوو ، تۆ له‌دویننی وه مائسی
 شیمه‌ت به‌قوته‌رات گرتوووه بۆ شه‌م ئیشه‌و ده‌شلۆی بۆیه
 به‌ په‌له‌م به‌یانی ده‌بۆ له‌به‌غدا ئاماده‌بم که‌وا‌بوو بۆ شیمه‌رۆ
 هه‌ر له‌به‌یانی یه‌وه نه‌ده‌چووینه شاره‌وانی و پروپیتوه‌که‌ت
 نه‌ده‌هینا ته‌ماشای ؟ له‌قاقای پیکه‌نینی داو ووتی!
- تۆ پیاوه‌تی خۆت کرد ، هه‌قته‌ چی به‌سه‌ر شه‌وه !! ووتی!
 - تۆسه‌ری خۆت شه‌گه‌ر پتیم نه‌لۆی ؟
- خۆی له‌بیر برده‌وه‌و پۆی نه‌ووتم ، بیرم له‌وه‌ده‌کرده‌وه‌و چی فیلتیکی
 کردبجیته‌ . زورم بیکرکرده‌وه‌ له‌دووگۆنێ قه‌په‌نگه‌که‌ زیاتر شکم
 بۆ هیچ نه‌چوو ، دوو گۆی یه‌ کۆنه‌که‌ی قه‌په‌نگه‌که‌م بیکه‌وته‌وه
 که‌هه‌ر له‌ناو کۆنکریتی دینکه‌کانی پیشه‌وه‌ی دوکانه‌که‌ی به‌جۆ
 هیشته‌بوو ، پتیم ووتی!
- سه‌عید پیت نه‌ووتم ، بۆ دوو گۆی کۆنه‌کانی قه‌په‌نگه‌که‌ت نه
 گوپزابنۆوه‌و دوو گۆی ترت کری بوو ؟
 له‌قاقای پیکه‌نینی داو ووتی!
- دۆزیته‌وه‌ .. دۆزیته‌وه‌ !
 به‌سه‌ر سوپمانه‌وه‌ ووتی!
 - چیم دۆزی یه‌وه‌ ؟
 ووتی!
- به‌یانی به‌لای دوکانه‌که‌مدا وه‌ره‌ ده‌زاشی .
 شه‌و شه‌وه‌یان هه‌تا خه‌وتم هه‌ر بیرم لۆی کرده‌وه‌ نه‌مزانسی
 مه‌به‌ستی چی بوو .
- به‌یانی به‌بهر ده‌رگای ماله‌وه‌یان په‌ت بیوم ئاوپیککی لای دوکانه‌-
 که‌بیم دایه‌وه‌ بینیم قه‌په‌نگه‌که‌ له‌جۆی خۆی نه‌ماوه‌و که‌پراوه‌ته‌وه‌ .
 پیشه‌وه‌ی دوکانه‌که‌ بۆ سه‌ر گۆی یه‌ کۆنه‌کانی جارانی !!
 که‌شه‌م دیت سه‌رم له‌خۆم کرده‌وه‌ ، خه‌می شه‌وه‌م بوو ،
 خوانه‌خواسته‌ پۆزیکه‌ له‌پۆزان پروپیتوه‌که‌ی خوشکی براده‌ره‌که‌م
 پۆی بکه‌وینته‌ شه‌وی و شه‌م دوکانه‌ به‌م شیوه‌یه‌ ببینی ، چیم پۆی

ده لئښ له هه مووشى ناخوشتتر به مامى منيش توى كه يشتهوه .
 مەرچيكي تری مؤلتهى دوكان دروست كردن له ناو كهره كه -
 كاندا شهوه بوو نه ده بوو دوورى نيوان دوو دوكان له سه د مه تر
 كه متر بيته بويه به كسر مام مه مه دى بئ به ختم بيري كه وته وه .
 زانيم كه چوون باوكم بهم مه سه له يه نه زانويه شه هاش ده ستى
 خوئ پيش مام مه مه د خستبووه و بو هه تا مه تا به له مؤلتهى
 دوكان دروست كردنى بئ بهش كردووه . شه د پر كه شى له ژيئر
 پيشى ده ره يناوه كه كاتى خوئ له ژييره وه چا و ديرى شاره وانى لئ
 وه تا كا هيناو دوكانه كى پيشووى بئ هه لوه شانده وه .

هه زار گوناھويه ك توبه

ماوه يهك بوو سهعيد زه بۆكم وهكو جاران نه ده بينى و
گوئ يه كانم بۆ دهنگ و باسى قولاخ دابوو بهلام هيچى نويسم
لئى نه زانى . بهلامه وه زۆر سهير بوو ، شهگه ر دوو خهفته
دوكانه كهى نهكاتوه يان ناوى له مه جليستىك باس نه كرئيت
موعجيزه ي هوايه . بووه بهردى بن گۆم و سهرو سؤراخى بزر بووه .
هه رچه نه ده كه سان كه يفمان به چاره ي شه م ساخته چى به ناره سـنه
نه ده هات بهلام به بئى شه و يش بيئمان نه ده هات .

هه ر له منالى يه وه تامه زرئوى فروئيله كانى ببوين و سه بور -
يعان بئى ده هاتوه . زياتر خۆم بۆ نه گيرا و به پيارم دا له سؤراخى
به پرسم . له گه ل خه لكى كه ره كه كه مان كۆبووينه وه و له سه ر شه وه
ريك كه وتين بچينه مالى يان و به سه رى بكه ينه وه . دراوسج مافى
له سه ر دراوسج هه يه .

چووينه مالى يان ، واپئ ده چوو سه عيد زه بۆك شه مجاره يان به راستى
نه خۆش بئيت . به وه دا دياربوو خۆى له ژئير دوو ليفه و به تانى يهك
پچا بۆوه و سه رو پيشيشى تىك ئالابوو . پهنگى زهرد وهكو پهلكه
پيازى لئى ماتبوو ، له دووره وه تينى كه رمى يه كهى بۆمان ده هات .
ناله ناليشى هه ر مه پرسه ، ده توت منالى ساوايه ده نووزا يه وه .
لئى نزيك كه وتمه وه . ده ستم له سه ر نيوچه وانى دانا وهكو ته سوور
سوور هه لگه پابوو ، دياربوو تا يه كى قورسى لئى بوو . وه ئاگام
هئينا ، هه نديك قسه ي خۆشم بۆى كردو دلیم داوه . هه نديك شام
به رزانده سه ر ده م وچاوى و به زۆرى له ژئير نوينه كهى ده رم هئينا و
به ئيم ووت :

- گشت دراوسج يه كان هاتوونه ته لات ، هه نديك ووره ت به رزبئيت .
هئىزى هئينا به رخلوى و وهكو جاران ده ستى به قسه ي قه له و كرده وه .
پووى له شه مه كردو ووتى :

- قهت شه ده زانى ، ژيان وهكو چرايه كه هه ر بكوژئيه وه ده كوژئيه -
وه و مايه ي پوچه ، شه وه ي به كه لكى مرؤفا بئيت هه ر چا كه و

پیاوه‌تی یه .

دراوسو کان واقیان وورما ا دهویان بستیک بهش بکوه و
پوویان له‌یه‌ک کردو ده‌ستکرا به‌پسه‌پس و ده‌بئ شه‌مه سه‌عید
زه‌بۆک بیت قسه‌ی وا بکات و باسی پوژری دووایی بکا و له
چاکه و خراپه و پیاوه‌تی و خیرو خیرخوازی بتوژیته‌وه ۱۶

سه‌عید زه‌بۆکیش زیاتر له‌سه‌ر قسه‌کانی پویشته و ووتی:

- تۆبهم کردووه تۆبه‌ی نسوح و شه‌گه‌ر مام و نه‌مردم هینچی‌تر
به‌لای دروو فیئل و فپو خراپه‌دا نا پۆم و ناوی که‌س به‌خراپ
نا هیئیم . نانئیکی جه‌لال شه‌گه‌ر خوا به‌قسه‌تی کردم شه‌وا
ده‌یخۆم شه‌گه‌ر نه‌شی دا شه‌وا شوکرانه‌ی ده‌که‌م و چاوم له
پزقی هه‌رام نابیت . هه‌نده‌م نه‌ما بوو شه‌وچاره‌یان په‌له‌واژ
ببمه‌وه و بمرم و شه‌و سامانه‌ی شه‌مه‌نئیکی دوورو درئیز به‌ده‌رده-
سه‌ری کۆم کردبووه هیچیم به‌که‌لکه نه‌هات .

پووی له‌ئیمه‌کردو له‌په‌مه‌ی گریان‌ی دا و به‌ده‌م گریان‌ه‌وه ووتی:

- سامانم له‌ملیونئیک په‌تی کردووه و هه‌تا ئیستا فلسئیکم زه‌کات
له‌ئێ ده‌رنه‌کردووه و خۆم به‌خه‌ج‌اله‌ت ده‌زانم به‌رامبه‌ر ئیوه‌و
خوا و پیغه‌مبه‌رم .

هه‌ندئیک دلیمان دایه‌وه‌و به‌ ده‌سته‌سپیک فرمئیسکی چاویمان

ووشک کرده‌وه‌و ووتمان!

- کئ بیت له‌ئیمه‌ له‌ژیا نیدا گونا‌هی نه‌کردبیت و ده‌رحقه به‌

دراوسوئی ته‌قه‌سیری نه‌کردبیت . گرینگ شه‌وه‌یه که‌پیا و هه‌له‌ی
کرد زوو هه‌ستی پئ بکات راستی بکاته‌وه‌و لغاوی شه‌یتان له
ده‌می بکاته‌وه . گوتووشی یانه هه‌زار گونا‌هو یه‌ک تۆبه .
خوا زۆر به‌ره‌حه‌مه . له‌سه‌ر مه‌رکدا تۆبه‌ی مرقوف قه‌بوول ده‌کات .
سه‌عید زه‌بۆک له‌که‌هل شه‌م قه‌مانی ئیمه زه‌وقی کرایه‌وه . پووی
له‌ئیمه‌ کردو ووتی!

- بپیارم داوه و شه‌گه‌ر له‌م نه‌خوشی یه‌ پزگارم ببیت شه‌وا
هه‌موو پیاوو ئافه‌ته به‌ته‌مه‌نه‌کانی که‌ره‌که‌که‌مان له‌سه‌ر

حسیبی خۆم بیهام بۆ حج .

میوانهکان زیاتر چه پهسان و زمانیان بستیک دهرهینا بوو و
ده میان بهش بڅووه . منیش سهرم سوړما بوو له بیرى خـسـۆم
ده مروت (ماقوله شه مه قسهى سه عید زه بۆک بیته ۱۶) .

بووه غهلبه غهلب و په پس به یهکى یان ده ووت ماقوله سه عید
توبه بکات . هه ندىکى تریشیان ده یان ووت ، توبه ی کورک مه زکه .
حاجى حوسینیش ته سبچه کهى هه لده داو به پیکه نینه وه ده یووت ؛
- شیبلیس و توبه یان نه ووتووه .

خۆم بۆ نه گیرا و پښم ووت ؛

- سه عید شه وه په راستیته و شه کور بمانه وئ شه مسال ده مانیهى بۆ حج ؟
به پیکه نینه وه ووتى ؛

- من توبه م کردووه و شهرتم له گه ل خوا کردووه حجى شه مسالتان
له سه ر من بیت .
پښم ووت ؛

- هه تا به چاوى خۆم نه بیئم قهت نا چیته شه قلمه وه .

په حمان سه روپښ پرووى تی کردو ووتى ؛

- هه ر له ئیستا وه ناوى من لای خۆت بنووسه . دواى شه ویش یهک
له دواى یهک شه وانى تریش ووتیان ؛
ناوى ئیمهش بنووسه .

ته نیا حاجى حوسین نه بیت هیچ دهنگى نه کرده . پښم ووت ؛

- حاجى حوسین بۆ دهنگه ناکه بیت ؟ دیا ره نا ته وئ زیاره ته کهت
نوئ بکه یته وه . ؟
ووتى ؛

- سوینده و خوار دوومه نهک بۆ حج ، بۆ به هه شتیش له گه ل سه عید
نه چم .

چون سه عید زه بۆك ده بیته سه رۆك قافلە ی حاجیان

کاتی حج نزیکه کورتد ره و له هه موو کونجیکی شار لافیتسه ی
گه وره هه لواسراو سه رۆك تافلەکان بانکه وازیان بۆ نا و نوسوس
کردنی شه وانسه ده یانه و ئ بچنه حج بلا و کرده وه . پیا و و ژن و پیرو
به ته مه نه کانی گه ره که که شان له سه ر به لئینه که ی سه عید زه بۆك
خویان بۆ حج ناماده کردو وه فدیکیان بۆ شم مه به سته پیئکه
هینا و چونه لای سه عیده . هیشتان باسی چونه حج و مه سره فه که یان
له که لی نه کرد بۆ وه ، سه عید پیئشی لئ گرتنه وه و ووتی
- هه ره که یاره که به لئیم پی دابوون ، شه که ره مه یل بکه نه
ده تانبه م بۆ حج .

زیاتر له سه ری پۆیشتو و ووتی

- هه ره له هیشتا زووتر نی یه شه که ره لاتانه ده فته ری نفوسه کانتانم
به ده نی له که ل جنسی یه ی عیراقه و چهند وینه یه ک تا کو نا و تسان
به ه مه لیسته که وه و پاسه پۆرتی چونه هه جتان بۆ ده ره به یتم .
شه وه ی له لاشی نی یه به یانی بۆمی به یئیت .
له خۆشی یان ده می یان پیر ئا و ببوو ، پوو تی کردنه وه و ووتی
- به خۆتان ده زانن به پیئ ته علیماتی شه مسال شه وه ی به ته مه ن گه وره
نه بیته و یه که م جار نی به یته وه یان سئ سال به سه ر هه جی
پیئشروی ره ت نه بوو بیته شه و ده ولت ما وه ی چونه هه جی
نادات شه کیئا من هه زم ده کرد ، سه رتا پای خه لکی گه ره که که -
مان له که ل خۆم به به م بۆ حج .

حاجی حوسین پانزه سال له مه وه به ره هه جی کرد بوو ، تۆز پیک
شاره زایی له باره ی چونه هه جوه په یدا کرد بوو بۆیه هه ر
له هه وه له وه فشه ی به به لئینه که ی سه عید زه بۆك ده هات و به
خه لکه که ی ده ووت .

کاتی خۆی که من و حاجی عه یشوی ژنم چووینه حج مانگیکه بیئتر
به دوای سه رۆك قافلە که رایین هه تا سه رۆك تافلە یه که مان

دهست كهوت . جنی بهتالی له لیسته کهیدا ما بگروه و ناوی شیمدی
لای خوی نووسی و پیشه کیش پارهی چون و هاتنی ریگای لوق
وه رگرتین .

په نجهی بۆ سعید درلژ کردو ووتی!

— شهم سعیده هه ر ددانیکی به سالتیک هاتوووه و جۆ به دیوار
هه لده گه پینتی ، شهم فهرمه سۆطه نه نوئیز ده کات و نسسه پۆژی
ده گرتی ، هه تا پۆتی خراپه هه بۆ پۆتی چاکه نا گرتی . پۆن ده چیتسه
شه قله وه له سه ر حسیبی خوی هه لک بۆ هه ج بیات . سه ری خوی
له قاندو له به ر خۆیه وه ووتی (شهم ماسه مویکی تیا یه ا) به حمان
سه روپۆتی و به رفیقسی چایه چیش دوو پۆژ بوو ده فته ری نفوسو و
جنسی یه ی عیراقی بیان دا بوویه . بۆیه به پیکه نینه وه ووتیان !
— شهمه چمان زه ره ر کردوووه ، وا خۆمان له لای نا ونوسا کردوووه
که گه ر به لته که ی به جن هینا چاکه و چیتتر شه گه ریش درۆی کرد
خوا رووی ره ش بکات . شهم سال نا سالتیکی تر له سه ر حسیبی
خۆمان ده چینه هه ج .

کاتی چورنه هه ج نزیک که و ته وه و په ی تا په ی تا قافلای حاجیان
که و تنه پۆتی . پۆژیک ده چوووه بازار بینیم سعید زه بۆکه قاتیک
جلی کورسی نووی له به ر کردوووه له دوکا نه که ی دا نیشته بوو و کۆمه
لیک فایلیشی له سه ر میوکه ی دا نا وه و پیرو به ته مه نه کانس
که ره که که مانی له ده و وره ی خۆی کۆ کردووونه ته وه و فه توای بیو
ده دان . ده بیوت !

— به خۆتان ده زانن من له سه ر حسیبی خۆم ده تانبهم بۆ هه ج و
پاره ی هه ر دوو سه ریشتان بۆ ده ده م . هه یچ له شۆوه نا ویت ته دنیا
شه وه نه به یته شۆوه شی یا ره ته ییم بده ن و له کاتی که پانده وه هه یچ
شتی زیاد له گه ل خۆتان مه هینن .

هه مو بیان سه ری خۆیان له قاندو ووتی بیان !

— شه شه مو بیلا قسه یه کی جوانه . شهمه چمان ده وچ له زیاره ته که
به و لاوه . جا له وه با شتر هه یه زیاره تی خۆمان بکه یین و

فلسفیکیشان نه چیت ۱۲ شهوهی بو نیمه ریک کهوتوه بو که سا
ریک نه کهوتوه .

سه عیدیش خوی قیت کردبوره ده تروت سه ره پیاوی تاو پیاوانه
بدرده وام بوو له قسه کانی و ووتی:

— براینه پهنگه بیت شیه ناره زایی تان له سه ره مه کهو مه دینه
نه بیت . بهوه نی به شهوئ مالی خوی به ا شهوئ لیله زیاتر
پیاوی خراپ و قولبری کارامه تیایه ، کیرفانی شهو خه لکه
وا به پسیوری ده برنهره ، ههتا ده ست بو با خالی یان نه به نه وه
نازانن .

بویه تکاتان لن ده کم ، بایی خوتان زیاتر پاره له که ل
خوتان مه هینن . دواپی شوباری خوتان به ملی خوتان . مه شلین
سه عید پوی نه ووتوینه ؟

دیسان بووه په سه و خه لکه که پروویان له یه که کرده وه و به
یه کی یان ووت :

— شه دو بیلا ته واره ، خو هار نه بووینه پاره ی زیاد له که ل خومان
هه لگرین .

سه عیدش لانس له قسه کردن وه رگرتبوو دیوت :

— شتیکی تریش هه یه ده مهوئ پیتان بلیم . شیش له م سه ره وه خو شه
نه که له سه ره . له کاتی که رانه وه پازی نیمه که س دیچ شت له که ل
خوی به هینیته وه له هه ندن ته سبیم و دیاری بچوک بترازن .

به یه که ده نگ هه موویان قسه کیان په سه ند کردو ووتیان :

— شه دوو حه قی خوته ، بو باری شوتو موبیله که قورس بیت ۱۱

چهند رتوژیکتی نه بررد ، به لای مالی سه عید ده هاتمه خوارن و بینیم
لوری یه کی که وره و پیکه پیکسی دوو ته نی و مونشه ثایه که له بهر
ده رگای مالی سه عید پاره ستا بوو و لافیته یه کی که وره ش به پیتشه وه
مونشه ثایه که که رابوو به خه تیکی که وره له سه ری نوسرا بوو هه جیکسی
پیروژ له ژیره وه شی نوسرا بوو سه رتوک قافل ه سه عید .

خه لکی که په کیش شه وان ه خویان له لای تا و نوس کردبوو ، خه ریکی

پۆتكەشتى كەل و بەلەكەشنى يان بوزون و ماڭم نەزە دەپ چوشتە شىنار
 موشە ئا يەكە . كەسە پىرى موشە ئا يەكەم دە كىردى لافىتەنى پۆتكەش دەپىم
 دەخو پىندە دە پۆتكەش نىنم دە هات . پابىردوون پىر لە ماختە دە ئىستاد
 نېر تەلەكە بازى و دوزۇ دە لەسەكاشى سە عىدم دە هاتتە دە پىسار
 لە پىرى خۇم دە موقتە (سە عىدو سە رۆك قافلەنى سە ج كىچىسا
 مەرحەبا ۱۱ شەم پىرى يە ئىل بازە و چوشتە سە جى يان نەوتتو دە) .
 شە پۆتە يان سە عىد زە بۆك زۇر مشاو شە و ماڭدو دىار سە و
 بەخىرايى لەنا و سە شەنى مائە دە يان دە هات و دە چو دە مائە كەنىشى
 خستبە دە كار . دە كىر مېروولە سە رى يان لە دە وى يەكە نا بوز و
 لەزۇر دە دە تا دە گاتە لۇرى يەكە كار تۆن لە دە وى كار تۆن لە
 ژور دە دە رى يان دە هەتتا و لە پشە دە وى لۇرى يەكە لە سە ر يەكە
 سە فتە يان دە كىرد . سە رچە ندى بىرىم لى كىردە دە لە مە بە سە تى
 نە گە شتە . خۇم كە يان دە لى و پىم ووت :

— ئەم كار تونانە چىن ؟

ووتى :

— موزە باي قەيسىن .

ووتم :

— چى لى دە كەي . سە ج و موزە باي يان نەوتتو دە ، خوانە خواستە خۇ

بازرگانىشى پىئو ناكە يتە ۱۲

ووتى :

— شە بە چى سە رۆك قافلەم ۱۲ شىمە بە بىبا بانىكى دە هەدا دا

دە رۆين لە تۇزۇ خۇل بە ولادە هېچى تىرى لى نى يە بىخۇيىن .

شە موزە باي نەم بۇ خۇراكى پىگايە . شە وى بىرسى بىيىتە با

سە ر موزە با بىخوات سە تا خوا دە لى بەس :

سە ندىكە بىرىم كىردە دە نەمزانى بلىم چى :

گه رانه وهی قافلہ ی حاجی سه عید

چه ژنی قوربان تهوا و بوو ، دانه دانه کهشیدهی شوون
به سهری حاجی یه کان ده بریقاوه و پهیتا پهیتا قافلہی حاجیان
ده ماتنوه بهردهم تهکیه شیخ عبدالکریم وه کو خراکه خانہی لئی
هاتبوو شهوهی که سوکاری و باوکه و دایکه و خوشک و برای بئو
ههچ چوو بوو لهوئی چاوه پروانی یان ده کردو لهده ورهی شهو
حاجیانہ کئو ده بوونوه که ده گه یشتنه چئ و له سهرو سؤراخی یان
ده پرسین . شیواره گه پامه وه مائی ، بینیم قافلہ کهی حاجی
سه عیدیش هاتوته وه و رهحمان سهروپئ و ره فیتی چایه چی و مام
مه همدو دراوسئ کانی تریشم به کهشیدهی زهرده وه بینی خهریکی
هینانه خواره وهی کهل و پهله کانی یان بوون .

چومه لایان و باوه شمان به یه کدا کردو تیروپر یه کتریمان ماچ
کرد . به خیرها تنه وهم لئی کردن و پیروزبایی هه چه کهم لئی کردن .
پیتم ووتن!

– لهوبا وه ردها نه بووم سه عید بتانکه به نیته ههچ ۱۲ له دلئی
خوم ده موت لهوانه بیت له پیکای هه رعه ر بتانکه پینیته وه ا
حاجی ره فیتی چایه چی پیکه نی و ووتی!

– وای لئی نه کردین به سی سه د خوزکه هه ر لهوئی بی که راندباینه وه
ووتم!

– بئو ؟

دیار بوو هه موویان لئی لالوت بوون ، به چاوی رقه وه سهیری –
یان ده کرد . شهویش خئی مؤن کرد بئوه و نقه لیوه نه ده هات .
حاجی سه عید کوره کانی به سه ر لئری خستبوو ، هه ر خهریکی
داگرتنی کارتئون بوون و ده یان برده ژوروره وه . سهیریکی لئری –
یه کهم کرد هه تا سه ر ده رکه و لیوان پر بوو له کارتونی گه وره و
مافورو وه رته و کهل و پهلی کران به هه هه ر هه مووشی یان بئو

مالی حاجی سعید گواستوه .

به کالته به ره فیقی چایه چیم ووت ؟

- نه وه چی به ، حاجی سعید وه کالته میانی کهل وپسه لــــ

وه رگرتروه ؟ به پیکه زینه وه ووتی ؟

- هر له وه ده پرسی ؟ مه کهر سعید زه بۆک نه بیته ۱۱ نیستا

چۆن شه لۆری بهی به پری هینا وه ته وه نه وهاش به پری کۆنه

موره بای دوکا نه کانی مه ولیری کۆکردی ووه به نیمه و حاجی به کانی

مه که و مدینه ی ساخ کردنه وه . خۆزکا گوم بخواردبا له کهل

شه شلیسه نه چوپام ۱۱

زۆر سهیی به گلهیی به کهی هات ووتم ؟

- تۆ هیچ زه ره رته کردوه ؟ بهس نی به له سر حسیی خــــ

نیوهی برده ههج ، له وه زیاتر چیتان دهوی ؟

ووتی ؟

- شه فرمه سۆنه بازگانوی به نیمه وه کردبوو به لام نیمه

خه شیم بووین و نه مانزانی ؟

ووتم ؟

- چۆن ؟

ووتی ؟

- نه مه سال مه رجه کانی چونه ههج زۆر قورس تر بوون له مه رجه .

کانی سالی پیشوو له سهوی به کی نه ده گرتوه . هر بۆیه ش بوو

شه و غریبه شه هر له سه و تا وه نه نیا به لینی به پیرو ته مه ن

دریژه کان داو هیچ به لای چا حیله کانه وه نه چوو . شه وه بوو به

واسیته ی نیمه خوی کرده سه رۆک قافلّه .

ووتم ؟ شه و حاجی به ؟ بۆ نهی ده توانی به بوی نیوه ش به چیتــــ

ههج ؟

ووتی ؟

- وا ده زانی شه بۆ زیاره ته که هاتبوو ؟

ووتم ؟

- شہی بڙچي ها تبوو ؟

ووتى!

- بڙ كه سسابهت و بازركانى و قاچاخ چيٽى .

ووتى!

- چئون ؟

ووتى!

- سه رڙكى قافلہ ريڳاى پڻ دراوه پيکه پيکه بهت نيا بڙ خـڙى

تهرخان بکات .

ووتى!

- تهوجا چي به ؟

ووتى!

- چئون چي به ؟ شهو پيکه مه پر له کهل وپهلى گران به هـا

دهکات و ليٽره بازركانى پٽوه دهکات و به چوار نرخى خـڙى

دهيفرؤشيتته وه .

ووتى!

- چي تر ؟

ووتى!

له بيريته كه شاموژگارى شيمهى ده کردو ده بيوت و پارهى زياد

له کهل خوتان مهبان نه وه کو ليٽان بدن ؟

ووتى!

- زور باشم له بيريته . بڙ قسه كهى شهو واده رته چوو ؟

ووتى!

- شه گهر پارهى زياد مان له لا بوايه و ههنديک شتى به نرخمان

له وڻ ده کړي و شيتا به نرخيکى باشان ده دايه وه . به لام له بهر

شه وهى پارهيکى باشان له لانه بوو و هه رچى ده ستمان بـڙى

ده بود و پيمان نه ده کړا ، شه ویش پارهيکى زورى له کهل خـڙى

هيتا بوو . به که لسورى گورهى لهو شته به نرخانه دا کـرت و

له شوینی پشکنینی سهر سنووریښ له سفوان ههر شعی به
ناوی په کیکمان ناونا . فلسیک چی په پاره کی کومرکی نه دا .
شیمه ش زیکه چی اومان ده هات و هدر له ریگاوه تا کو شیره
هر نهنگوستی خومانمان ده گهسته وه و شاهی ساردمان ه لده .
کیشا .

ووتم !

— باشه سهر هیچ پاره تان له گه ل خوتان نه بردیوو ؟

ووتی !

— مهنديکمان له گه ل خومان بردیوو به لام پیښ نه وه چی بکهینه چی
به و موربه با بؤگه نی یه کی هینا بووی زوربه چی له باخه ل دهره نیانین
و که می پی هیشینه وه .

ووتم !

— ناکات هه موو کارتنونه موربه با په کانی به شپوه ساغ کردیته وه ؟

له قاقای پیکه نینی دا و ووتی !

— به ره وه لا به شپوه و حاجی په کانی قافلہ کانی تر ساغی کرده وه .

به بردیکه دوو چوله کی کوشت ۱۱

که پویشترین بؤ هج وای تی که یان دین که شه موربه با یه
بؤ شپوه هینا وه و له بیابان ده مانداتئ ، ههر به و فیله ش
خوی له کومرکه که پرکار کردو له جیاتی نه وه چی کومرکی لئ
بستینن . که له جیکای پشکنینه که دوور که و تینه وه گشتی به
چوار قات پی فروشتینه وه . به مه ش توانی پاره یه کی زور به
ده ست به مینئ بؤ کرینی که ل وپه ل ، خو نه که ر به م فیله نه
بوایه نه دیده توانی شم هه موو پاره زوره ش له گه ل خوی به مینئ .
چونکه زور له بری ریگا پی دراوی یاسا زیاتر بوو .

من و حاجی په نفیق مه شغولی کیرا نه وه چی شم سر بردانه بووین
له ناکا و دهنگی حاجی په حمان و مام مه محمد به رزبؤوه .

که شاورم لئ یان دا به وه بینیم له گه ل حاجی سعید یساخه چی

گرتووهو بهگژ بهکدا دهچن .

حاجی پهحمان دهیووت !

- غهسالهی خومهو ههر شیستا دهی بهمهوه . حاجی سهعیدییش دهی

ووت !

- توژیکه شارام لځ بگره ، ههنديک مافی منی تیا به بیانی

بوئی دهنیرمهوه .

لځ یان نژیکه کهوتمهوه حاجی پهحمان پرووی لهمن کردو ووتی؛

- توخوا حقی منه یان نا ؟

نه که من بهمه رکوی بلځن حقی حاجی پهحمان دهگریت !

ووتم !

- بڼ کومان حقی توپه .

حاجی سهعیدییش دهستی لهسر کهشیدهکهی دانابوو ، هزار سویند

بهعانهیکه . ههر دهیووتو دهیووتهوه ، بهو حجهی تهوالم

کردووه مافی منی تیا بهو بیانی دهیدهمهوه .

حاجی پهحمانیش سوورو شین هه لکه رابوو ، شهونده تورهو تووند

بیوو لهتاوان وهکو بورکان هه لدهجوو پر بهدنگ هساواری

دهکردو دهیووت !

- شهتوو وهره بهپارهی خوت شت بگریتهو به باره یار به زیندی

چاوان لیئی زهوت بکهن ! پرووی له شیمه کردو ووتی؛

- برایان شیوه شایهت بڼ ، با پیشانمان بدات ، بزانی مافی

چی شهو تیا به ، لهسر دهستی شیوه دنگه نهکم و شهم

- غهساله یهشم لهخوا گره کهو با بوخوی بیت .

هموو بهیکه دنگه ووتی یان !

- شهشهو قه یهکی جوانه . له حاجی سهعید چومه پیشهوهو دهستم

خسته سر شانی و پیتم ووت !

- کهس نهتناسق من زور چاک دهتناسم ! دهزانم شهشه

شوینیکی تری تیا به ، بوئی ناوځ شهم بهسته زمانه هیچی تر

ماندوو بکھیت و ئەگەر دەزانی هی خۆیەتی بیدەووە و هیچی تـ
تەشەقەڵی پێ مەکە . ئەگەر دڵنیا شی هی خۆتە بی سەلمینە .
ئەگەر فیئ و فریشت تیا ی کردوووە فەرموو لەبەر چاوی شیمە
ساغی بکەو ۱۴

حاجی سەعید زۆر دوو دڵ بوو و نەیدەزانی چی بلی . وەکو بـ
نمینی یەکی زۆر گەورە لەناو حەشار دا بێتە بۆیە نە دەویست
لەبەر چاوی شیمە ئاشکرای بکات .

ئەو هی راستی بێتە منیش لەحاجی رەحمان بە پەلەتربوو بـ
زانینی ئەو نەیتی یەو هەرچەندی دەم کرد نەم دەزانی مەسەلە
چی یەو مەبەستی سەعید لەمافە چی یە .

بۆیە هەموو لایەک تەنکمان پۆی هەل چنی و ناچارمان کرد کە
دەست لەسەر ئەسەلەکە هەلگیریت و واز لەحاجی رەحمان
بەینی و بیداتەو ، وەیان لەبەر چاوی شیمە مافی خۆی لەناو
هەلگیریتەو ، حاجی سەعید دەتوت لەسەر کەریان گرتوووە و
بەشەرمەو بەخۆی و پلایسو دەرنافیس کەوتە سەر کردنەو
دیوی دواوەی ئەسەلەکەو جیهازیکی قیدیوی ناشیونانی لەناو
دەرەپناو ووتی!

— شەم قیدیویە هی منە .

هەموو حاجی یەکان چاویان ئەبەلقە بوو . حاجی رەحمانیش سەری
خۆی لەقاندو ووتی!

— نەعلتە لەشەیتانتە دا سەعید لەگەل خۆت و کردەووت ۱۱
ئەو کلاوشتە لەسەرم ناوە و بەخۆشم نەزانیوە ؟ هەزار سویندم
لای ئەفسەری گومرک خوارد کەهیچی تیا نی یە چیم بەخۆم
دەووت ئەگەر تەماشای ناوەوەی بکردبا ۱۴

بەم جۆرە ساختەو فرۆفتەکانی سەعید زەبەلکە نە سەری یان
هەبوو و نەبن . مائ کەسێ سەدو شەست و پینج یان شەش پۆژە
ئەگەر بەدریژایی ئەو هەموو پۆژانە باسی ئاین و ئۆزین و

که له کاتنه کانی سعید زه بۆکتان بۆ بکه م هیشتان هر مشتیکه له
خه روارئ .

که سعید تۆبهی کردو زووی له مالی خوا کرد زور که یه
سازبووم له دلی خۆم و وتم (شه و ندهش هر باشه و فلیمی شه فحاله
خه بیسه کانی شه و ئیبلیه لیره دا کوتایه پی بیته) که چیه
نه مزانی چوونه هه چ له لای شه و فرمه سۆنه برپا نامه
دکتورایه له ته که بازی و درۆزی و بی و ویزدانی و بی وه فایه و
بی شه رفی دا . هه زار خۆزکه به و کاته که سعید زه بۆکه هر
له و پۆزه وهی که شیده ی زه ردی له سه رنا و هه زار سویند به عاتیه که
له جیاته سویند به ته لاقه و به شه رفی بخواته و دهستی له سه ر
که شیده که ی دا ده نا و سویندی به و هه چه ده خوارد که ته وافی
کردبوو .

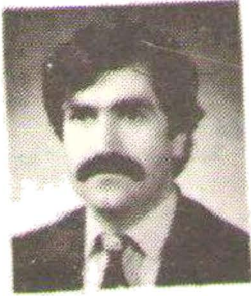
بەرھەمەت بىلەن كۆرۈنۈش ئىسەن:

- * شەش كۈرتە چىرۆكى كوردى - 1976 - بەھار ۋە بەش ئەكسىت
- چىرۆك ئىسەن سەبىر پەشەن .
- * وون بون - 1984 - چىرۆك .
- * دەرگە - 1990 - چىرۆك .
- * سەئىد زەبۇكى لاي خۇمان - 1991 - رۇمان .
- * لىك دانەۋەنى ياساى بەكرىدان - 1991 - .
- * سايكۆلۇژىيەنى ھونەرى مەندالان - 1991 - .

ئەۋبەرھەمەتنى چاۋەرنى چاين:

- ۱- بەكرى پەشەنەنە كرى پەشەنەنە - كۆمەلە چىرۆك - ۱۹۹۱.
- ۲- رۇمانى ئاۋ - ۱۹۹۱

رۇمانى خىزى پىلۇ - ۱۹۹۶

نووسەر له چه ئند دئیرنگدا:

- ۱- له سالی ۱۹۵۶ له شاری ههولیر له دایک بووه.
- ۲- له سالی ۱۹۷۶ بۆ یه کهمین جار له ئەمینداریتی شارهوانی و هارینه ههواره کان دامه زراوه.
- ۳- له سالی ۱۹۹۰ خانه نشین بووه.
- ۴- له سالی ۱۹۹۶ له کۆلیژی یاسا و رامباری له زانکۆی سه لاهه دین به ناو نیشانی مامۆستای یاریده ده ر دامه زراوه ته وه .
- ۵- له سالی ۱۹۸۸/۱۹۸۹ پروانامه ی به کالۆریۆسی له یاسا وه رگرتووه.
- ۶- له سالی ۱۹۹۶ پروانامه ی ماجستیری له یاسای شارستانی له نامه ی (مافی مولکداریتی ته ده بی و هونه ری له یاسای عیراقی و به راووردا) به په لێ زۆریاشه وه رگرتووه.
- ۷- خولیای ته ده ب و هونه ری شیوه کاره و له بواری رۆژنامه گهریشدا کاری کردووه. سه ر نووسه ری رۆژنامه ی پارێزگاران و رۆژنامه ی سه ره خۆیی بووه و تیشتاش نه ندای ده سته ی نووسه رانی رۆژنامه ی هه رتمی کوردستانه.

مۆتیف:

دارا محمد علی

نرخى (۱۰) دیناره

چاپخانه ی وه زاره تی روشنییری

ئەم رۆمانە

لە كۆمەلگای كوردەواری تێمەدا، برايم زەبۆکی
(عەزیز نەسین) ئاسامان زۆن، بەلام كامە قەلەمی
بە پرشتی گائتە ئامبێز خۆی لە قەرەی ئەو تەرزە بابەتانه
هەلسووه.

(كەمال سەعدی) خۆمان لە بەرھەمەكافی
لە مەو بەریشی چ لە ناوەرۆك و چ لە ھەلبژاردنی بابەت و
ناوونیشانەكانیدا خوازیاری ئەم جۆرە ئەدەب و شێوازە
دەرپرینە بوو، ھەر بۆیەش بە گشتی ھەستی بەم كێشە
قولانەیی ناو كۆمەلگای كوردەواری كوردوووە و
بە تێروانیی من سەرکەوتوانە. لە رۆمانی (سەعید زەبۆکی
لای خۆمان) رەنگ و دەنگی داووتەووە و دوور
لە لاسایی كوردنەووە و خۆ بێوہەلواسین و رەچاوكردنی
ئەدەبی (نەسینانە).

وادەزانم ئەدەبی گائتە جاری لکینی ھەرە گرنگی
دەرپرینی تیش و ئازار و ژان و دەر دەسەرەكانی
نەتەوہ كەمانە. خۆ لە یەبەك گرتنی ھەلس و كەوتی برايم
زەبۆك و سەعید زەبۆك دنیام و بەراشكاوہوہ دەلیم
كە لە كەچیاقی و قۆلبیری و چاوجنۆکی و ساختە چیاقی و
ھەلپەرستی و لەخشتە بردن بۆ گەیشتن بە مەرامە
تایبەتەكان زەبۆکی كەمال سەعدی سەد بەردی
بە زەبۆکی نەسین داداوە و ئەوہی ئەمیان بە حەفت
ئاوان شوراوەتەووە و فەرموو تۆش بیخووتنەوہ؟!

ساییر رەشید

SAHID
ZABOK

KURDISH
NOVEL

BY

The novelist
Kamal Saadi

Erbil-1997